

העולם הזה

המחיר
75
כ"ל

12. 1. 1950
כ"ג טבת תשי"ו
גמ. 639

מול סופה - בדרך המדבר

השבועון
המצויר
לכל

פני אדם, מה הן אומרות?

צילומים: קאופמן

נערים עוקבים אחרי משחק בכדורגל. הכדור מצוי לפני השער. האם יובקע השער?

הרגעים הקשים בהם מזווים קרובים וידידים את יקיריהם למנוחתם האחרונה. צילום: רותנברג

קבוצת אנשים זו מצפה לבואו של הבן הבכור של האשה הזקנה, הלבושה שחורים (באמצע). היא בת 75 ולא ראתה אותו זה 12 שנה. האם הגיע באניה זו?

האומנה באכזה עי נסור בעלה.

האם באכזה עי נסור יקירה בקרב.

אירעה תאונת ידרכים. הם מסתכלים מרחוק. האם נפצע מישהו?

ראה עמודים
10 - 11

י. צ'סמחובסקי / נוער הקם לתחיה

זים לפצות פה. הם אינם יודעים את שמם, מי הוריהם, לא יודעים כיצד לפתוח דלת, אינם מבחינים בין מים וקרח, אינם מבדילים בין צבעים. רובם נראים צעירים בהרבה מגילם ונוכחותם במחנה מקשה לא פעם על קליטת הילדים. עתה עומדת מחלקת עליית הנוער להקים עבורם מוסד נפרד.

שונה המצב במחנות המעבר השונים. הגנה המוסד "אונים" ליד כפר סבא, שהוקם על ידי קרן חוסר עבודה מטעם "ההסתדרות". כאן כבר פנים אחרות, אם גם נמצאים ילדים אלה חדשים מעטים ולפעמים רק שבועות מספר במקום. פה כבר משוחחים עב"ר, רית, לומדים ועובדים, משחקים ומטיילים. הילד הבא למוסד אינו מאמין בתחילה למראה עיניו. הכל שונה כאן. צריך נקי ובית נאה במקום אהל, מטה נקיה ומסודרת במקום מזורז מלוכלך וקרוע. כאן זוכה החניך בארוחות קבועות וטעימות. בגד חם קבל הנער ואף נעלים לרגליו. כאן, במוסד מרגיש הילד, ואולי בפעם הראשונה בחייו — דאגה רצינית לשי לומד. מרגיש הוא כי בא אל הארץ לא רק על מנת לסבול, אלא גם לשמוח. כאן לוחמים בבורות, בניחן האדם. הילד הבא למוסד מוצא מיד את דרכו לבית הספר. אמנם הדבר כרוך בקשיים. בעיה חדשה צפה בפני המחנכים: כיצד לחלק את הכיתות ואין ללמד. אם לפי המוצא והשפה, תתעורר בעית הגיל, שאינו אחיד; אם לחלק את התלמידים לפי הגיל, שוב יתקלו בקשיים, כי שונה מידת ההשכלה, ההתפתחות, השכלית והתפישה גם אצל ילדים בני אותו הגיל. קושי נוסף הוא העדרם של ספרי לימוד מתאימים והיה צורך דחוף להוציא בשביל המורים ספרי-עזר. כאן אין לקבל את שיטת הלימוד הרגילה, ויש לחפש ולמצוא צורות לימוד מתאימות יותר לילדים. רב המחנכים במורים ובמדריכים.

מטרת החינוך היא להכשיר את הנוער לעבודה חקלאית. לכן מוצאים אנו מחנות מעבר רבים גם

(המשך בעמוד 14)

גבולות והתגברו על מכשולים בארצות מוצאם. רובם ככולם לובשים את הבגד היחיד שנשאר לגופם ושאינו מתאים לצרכי החורף. בכניסתם למחנה מוצ' אים הם את המספריים נטוים ומוכנים, הגוזזים את שערותיהם, שגדלו פרא. "סריקה" זו הכרחית, מאחר שרב מספר הילדים הסובלים ממחלות עור ומגוזות. לאחר בדיקה רפואית ראשונה מחלקים לילדים את הצידו ההכרחי: שמיות, לבנים, כובע וכלי רחיצה. למחרת עוברים הם בדיקה רפואית שניה הכוללת גם בדיקה פסיכואנליטית. הילדים, שמצב בריאותם רופף, נשלחים מיד לבתי-החולים. הנותרים עוברים אחרי-שהות של עשרה ימים למחנות-המעבר. בחלוקה זו מתחשבים ברצון הנוער לחינוך דתי ושוקלים היטב את קרבתם הלשונית וכמובן מנסים למצוא דרך ולהתאימם לאנשים מארצות מוצאם. רגילים היינו לחניכי אירופה המרכזית, עתה לפנינו קליטה ניכרת מארצות הבלקן, אפריקה הצפונית וארצות המזרח התיכון. והנה לפנינו ילדים בעלי עבר אחר, חנוך אחר (אם אפשר להשתמש במילה — חינוך), התייך ויש ללמדם ולהסתגל לחומר האנושי, שהוא חדש בשבילנו, יש צורך בגישה אחרת, לתכונות לימוד שונות, ולא תמיד קל הדבר. בין העולים ילדים שאינם יודעים כלל לאחוז בסכין ובמזלג, יש ולא ראו מטה מעולם. ולא פעם מוצאים ילד זה או אחר שוכב מתחת למטה. יש ילדים המפחדים מהמטפלות ולא התגברו עדיין על כבלי הסחד שנשארו מארצות מוצאם. יש נערים ונערות הבורחים מפני המקלחות, כי בושים הם להראות גופם בעירומם. לא פעם מצאת ילד בתוך אמבטיה, כשהוא לובש תחתונים וגופיה. אף גדול הוא אחוז הילדים הדפטיביים, שניכרים בהם סימני העבר העגום, סבלות המחנות בגרמניה או חיי השפל בגיטאות אפריקה הצפונית. מספר הילדים הדביליים עולה לעשרה אחוז. ילדים אומלים אלה אינם נקלטים, הם מתרוצצים, או בחינוך תמידי על שפתיהם או חולמים בהקיצ ובקול רם. יש ביניהם המסתתרים מפני אדם ואינם מעי

בימים אלה סירתי במחנות הקליטה של עליית הנוער. לא היה זה סתם בקור שגרתי; נלחתי אל הנערים והנערות שהגיעו אלינו ממרחקים כמעט מאז ירדו מסיפון האניה. זוכר אני, כיצד ראיתי אותם, כלפני שנה, שעה שהגיעו במכוניות-משא ממחנה-הקיץ לנמל פאמאגוסטה בקפריסין. הבחנתי אז במבט המשונה, מלא האכזבה, היאוש והתקוה כאחד, נתגלתה לפני כל החרדה שהצטיירה בחי פניהם של אלה, שנשארו לנו מהשמד האכזרי באירופה. זוכר אני כיצד עלו במדרגות האניה אחרי שבדקו על ידי הבריטים. ואחר-כך — על סיפון האניה, כאצד הצטופפו בפינות המכוסות למחצה, דחוסים וצמודים איש אל רעהו, לא נוע, מבלי להוציא הגה, בשעה שהאניה טולטלה בסערה. לא העזו לפצות פה, התנהגותם היתה כה מזוהה, כה שונה מן הרגיל. נדמה היה, כאילו סוג אנשים שונה בתכלית רואות עיני, סוג שאולי כבר לא הבין אותי ואני עדיין התקשיתי להבינו. סוג של אדם, שפגעי המאה העשרים פצעו, והפצע עדיין שותת דם...

ואחר-כך ראיתם בדרתם מאניות רבות שצבאו אל חופינו, עתה כבר נכרה בהם התאוששות מה. בקרתי שוב ושוב במחנות השונים בארץ, ראיתם במצוקה ובמחסורם הרב. דחוקים בלבושם הקרוע, בלואים, מלוכלכים, ללא נעלים לרגליהם. צנומים וחורים בתוצאה מהונה בלתי מספיקה.

עדיין שוכנים אלפי ילדים במחנות השונים, במצוקה ובחיי ניוון, ללא הדרכה וללא אפשרות ללימוד מקצוע, מופקרים לגורלם והנה, בתוך החשכה הזאת של ניוון בוקע ניצוץ של תקוה, נפתח אשנב להצלה, נסללה דרך לשוני המצב, להוצאת הילדים המופקרים והשרשפתם בקרקע. בקרתי בתחנה הראשונה, לשם מגיעים הילדים עם רדתם מהאניה ובעד במ את המחנה, — במחנה המיון באחווה, שעל הר הכרמל. הבחנתי בילדים מכל העדות ומכל הגילים, נערים, שרק אתמול שלשום חיו בסכנת השמד בארצות המזרח התיכון, נערות מלאות חן ותנועה, שהגניבו

המפקד / ב. מורשתי

שאף את שמו האמיתי אינם מכירים, יוכלו לספר הרבה.

ברכות, שנשמעה בדבריו האחרונים, הורגש האדם, האדם שעליו אפשר לס' מוך. המרחק ביניהם כאילו נצמצם. — אם כן, רציתי לאמר, המשיך שמעון ביתר אמן וכמעט בשלוה, שר' בים מבינינו נתקלים בהרגשה לא נעי' מה של פחד; מאז שהצטרפנו לתנועה מפחדים אנו. אך מה שהרבה יותר גרוע מזה הוא, כי בגלל הרגשה זאת למדנו לחשוב עצמנו לפחדנים. הידיעה כי עלולים אנו לפחד בשעת מעשה משתקת אותנו, היא פשוט הורסת את כשחוננו העצמי.

בהסכמה אלמת לדברי חברים, הופנו כל העינים אליו, עינים מבוטאות מעט, עינים שהביעו מעט מן החרטה על הדברים שנאמרו, על הסוד שנגלה, או למ עוד מהאור היה בעינים אלה. היתה בהם ההקלה, השמחה על אבן כבדה שנגולה, על שסוף סוף נגלה הסוד המענה.

נפתלי העביר מבטו על פני אנשיו. כן, הוא הבין ללבם, הוא היה נרגש מהדברים שנאמרו בפה מלא, דברים שהוא, גם הוא הרגישם מזמן. אבל הוא מפקדם, הוא מחונם, הוא חייב להלצם מצרה זאת! כן! הוא חייב. הוא הרכין ראשו לקרקע, ובענף שבידו החל לצייר קוים על גבי האדמה הרכה.

הקיר! הוא פוחד לקפוץ, אבל קופץ. הספוק אחרי זה, הרי זה דבר פשוט, אבל זאת הדרך, כן, צריך להדריכם. לאט לאט, לנתח, לא להפחיד במס' קנות מוכנות, בדעות שגרותיות:

— כך! בחורים! דעו לכם כי כל אחד מאתנו הוא פחדן, הוא פחדן מטבע ברייתו, לכל אחד מאתנו יש משהו שלמענו הוא מפחד: ביתו, נערותו, עתידו, ואף הוא, גופו, ברגע שאנו מפחדים, אין אנו יודעים מהי סיבת הפחד, אין אנו יודעים להגדירה, ורק רגש אחד שולט בנו... הפחד!

אולם יש דרך להלחם בפחד, דרך ההכרה בו!

לא, אין אני דורש שתלכו בראש חוצות ותכריזו: "אני מפחד!" רוצה אני שאתם תכירו בו. אתם היו אמיצים למדי כדי להודות בפני עצ' מכם, כי מפחדים אתם!

הוא הפסיק לרגע את דבריו. לרגע נראה לו האחריות כבדה מנשוא, אולם ההכרה שהוא נמצא בדרך הנכונ' נה והבטחון, כי ישיג את מטרתו נל' ממנו את הרגשת המעמסה. כן, הוא יביאם לאט לאט, לדרך המחשבה שהוא עצמו הגיע אליה לאחר תקופה כל כך ארוכה.

— אולם כאן, בחורים, המשיך נפתלי, דרוש עוד דבר: דרוש השכ' נוע הגמור, ההכרה בצורך לא לפחד! ההכרה בצורך בגבורה!

אנו, אשר האומץ דרוש לנו, מוכ' רחים להתגבר על הפחד, להכיר בו. — ולהתגבר בו, להכיר בו כעובדה שיש הכרח להרסה כי איזהו גבור? המת' גבר על פחדו!

אין איש נולד גבור, כולנו מפחדים, אולם אלה מאתנו שיתגברו על פחדם בעזרת השכנוע בצורך להתגבר, — אלה יהיו גבורינו.

הוא גמר. מבטו נפל על הנשק.

— "נגש לעבודה, חברים!" משחור הבהת בשעות אחר-הצהרים המאוחרות, הגישה לו אמו פתקה, שה' גיעה אליו בזמן העדירה, אולם כשראה את מבטה המודאג הכניס את הפתקה לכיסו, כאילו אין חשיבות לדבר. — אלך לישון מעט, אמא, אני רוצה ללכת הערב לקולנוע.

הוא נכנס לחדרו, פשט את חולצתו

אוף! אחר שנתלה בידיו בקיר הגר' דר את הפרס, עזב יד אחת, הדף את עצמו בדחיפת-רגל מהקיר וקפץ על קצה אצבעותיו למטה.

...נו! עוד גדר אחת לפני... ל' זאול! מה מגוחך נראה לו הדבר, שלמרות כי עשה זאת כבר עשרות פעמים, עדיין הוא מרגיש הרגשה קלה של פחד לפני כל קפיצה... עדיין מכ' ריח הוא את עצמו לשלשל את גופו לאורך הקיר ואז כמובן... אין ברי' רה... צריך לקפוץ.

הוא חיך משנוכר בהרגשת-הספוק הקל, שרגל הוא להרגיש אחרי כל קפיצה כגון זו. הנה הגדר... עכשיו רק להזהר שלא לקרוע את המכנסים... כך... נו, עברנו גם הפעם!!!

הוא נכנס לבין עצי החורשה הסבו' כה, הגובלת בפרס, שזה עתה עבר את גדרו, ופסע במהירות, כאדם שיודע היטב לאן פניו מועדות. כעבור רג' עים מספר, הגיע אל קבוצת אנשים, ישובים על הקרקע, המנהלים ביניהם שיחה בקול נמוך, כמעט בלחש.

משהרגישו בו האנשים, קמו ביראת' כבוד. שיחתם נפסקה ואי אילו סגירות, בווערות עדיין, נורקו לגומות קטנות, שנחפרו במיוחד לכך.

— שלום בחורים! שמואל! תכסה מיד את הסיגריה באדמה, היתר ישרו בחצי גורן מולי!

בטון שבו נאמרו דברים פשוטים אלה מעולם לא השאיר ספקות. הוא חדר, הוא הפעיל.

הוא פרש על האדמה וריעת'בד והניח עליה שלושה אקדחים, שהוציא אותם מחגורת-מכנסיו מתחת למעיל.

דומיה גמורה שורה בשעה שטפל בנשק כדי להכינו לשעור. תנועותיו היו שקטות ומדויקות. כן, שקטות, מדויקות, ומתושבות!

עיני האנשים שרגילות היו בתנועות אלה, עקבו בהתרכזות אחרי ידיהם, הם ניסו לא לאבד שמץ מהן, מה היו רוצים להגיע לאותה זריזות.

— "נפתלי?"

הוא הפסיק את טפולו בנשק והרים עיניו.

-- כן?

— אני חושבני... אני רוצה לאמר ש... אין אני מדבר רק בשם עצמי... יודע אני, שגם היתר.

— אין לך לפחד לאמר את דברך שמעוני, הרגע, לרגע, אסוף מחשבותיך ואז דבר כאות נפשך; כמובן, בצורה הנאותה!

הפעם היה משהו בקולו ובמבטו שהפתיע את האנשים. משהו זה, לא יכלו להגדירו, אך הוא נסך בהם הרג' שה, כי לאדם זה, היושב לפניו, הם

מאת פוטו ברנר תכש איך במצלמה להשתמש

בקנות מצלמה, חלקים, פילמים, פלטות, גייר זכרי, עומד לרשותך וסיוני של 25 שנים. בתור בית מסחר ראשון במקצוע. פיתוח, העחקות, הגדלות, מכירה, קניה, החלפה, פיתוח מיוחד של פילמים קטנים. (EXTRA FINE GRAIN)

טלפון 4137

פוטו ברנר
חיפה והחדו 31
פנתה שפירא ט 4137

לראשונה צעדה השורה הארוכה של אלף ומאתיים צופים בתלבושתם, על דגליהם וכרזותיהם. היה מי שפרש זאת כהפגנת-ענק של נוער ירושלים נגד הבינאום. בשורות, ובעיקר בהתחלה, בלטו קבוצות העולים החדשים שזה מקרוב הצטרפו לשורות הצופים.

על כמה בלי מסך, התיצבו שלוש מאות צופים והפגינו מחזה סמלי שבטא את רוח היום — קבוץ גלויות. היתלצות לתפקיד חדש — היתה הקריאה. השתתפות בקליטה הרוחנית של הנוער-העולה — כך נוסחה המטרה. טכס הסיום הפך מעמד מיוחד לעצמו, כשידי כל הצופים הורמו בשבועה "אם אשכחך ירושלים תשכח מיני".

קרב. המכונית הראשונה עברה על פניהם.

— "נפוצץ את האחרונה!" שלושת ראשי אנשיו הופנו אליו, ותקעו בו מבט מודאג. הוא עצר את מבטם ופלט מלה אחת: הכון! הראשים הוחזרו שוב למכוניות העוב' רות ברעש על פניהם.

...עוד שלוש, עוד שתיים, "לחץ!" עברו שתי שניות, שארכו כנצח, ואחר כך נשמעה התפוצצות אדירה, שהרעידה את האדמה. נשמעו צעקות, אנקות הפצועים וגדופים נתעבים. בלחות, הם יתפסונו, האנשים, אני מפקד! לאן הוא הולך? אחת מהשי' לוישה, בהשמע קול ההתפוצצות, קפץ ממקומו והתכוון לרוץ לעבר התורשה, נפתלי הצליח לתפוס בידו ולעצור.

— לאן? נשימה כבדה היתה תשובתו וחיידה. -- להתפור מיד! כשבאו המחפשים והאירו את הסבי' בה לא מצאו דבר... למחרת עבר עמדה כל הקבוצה ערכה ליד קיר הפרס, הם חכו לגפי' תלוי, נשמעו רשרוש מעבר לקיר. דמותו של מפקדם עברה את הקיר, השתלשלה לאורכו וקפצה למטה:

— "ערכ טוב בחורים! ברצוני לאמר כמה מלים בלבד: אני מודה לכם על בצונו המדויק של התפקיד, שהוטל עליכם. התנהגותכם היתה למופת. את' מול הייתה לגבורים! כי נצחתם במלחמה חמה הקשה ביותר, נצחתם במלחמה עם עצמכם!" מבטו נפל על אחד האנ' שים, שעמד בראש מורכך מבלי שהעיו להרימו.

— אתה, יצחק, מלחמה זאת הפסדת. עליך להתחשל עוד כדי להיות מוכן לה על כן הנני מעבירך מיחידתך. דבריו האחרונים היו מפתיעים. איש לא פלל לתגובה חריפה אין איש זז חולשתו הרגעית של חברם. הרי הוא אחד מהם, חדשים רבים עבדו יחדיו, גשו ואף פחדו יחדיו, האם אין לחמול עליו?...

אולם, האם באמת אחד מהם הוא? הרי כלם שכבו כמוהו, פחדו כמוהו האם לא יכלו גם הם לנסות לברוח? מדוע חכו הם לפקודה? מדוע הם התגברו? איך אמר נפתלי? "אתמול הייתם לגבורים, אתמול נצחתם את עצמכם!"

אולי בכל זאת הצדק עמו...?

ושכב על הספה. אחר כך הוציא מכיס מכנסיו את הפתק וקרא בו.

כשקרא החזיר והרגיש בהלמות-לבו החזקה. פחד? כן! אבל זה "עבור, זה מוכרח לעבור; מוכרח אני להת' גבר, הוא קרא שנית: "נפתלי" על קבוצתך להניח מוקש ולהפעילו על הצטלבות-הדרכים, שמאחורי המושבה, בשעה 23.15 תעבור שם שיירת-משור' יינים. בקשר עם קבלת החמרים הדור' שים, התקשר בשעה 21.30 עם "זאב". הוא הרגיש, כי גל הפחד הולך וג' מוג, מוחו עבד שוב בדיוקנות. צריך לקשר את האנשים, לקבוע את מקום הנחת המוקש, הסוואה לחושים, תצפית. הוא התלבש ויצא מהבית.

בשעה 23.00 עמדו האנשים בתוך חורשה קטנה שליד הכביש, כ-150 מטר מהצטלבות-הדרכים. "נפתלי" הופיע בפ' ניהם מתוך סכך העצים הנמוכים.

— "אם כן בחורים, המוקש הונח, החושים הועברו." "הסביטש" נמצא כ- 20 מטר בתוך החורשה במקום שממנו אפשר לראות ברור את הצטלבות-הדרכים.

הוא המתין רגע ואחר כך הוסיף: "אני סומך עליכם! הצלחת הפעולה תלויה בכם!"

הם בחרו לעצמם את מקומותיהם ושכבו בדממה מוסוים באפלת החורש. — הם מפחדים, גם אני מפחד, האם אין הם שומעים את לבי? לעזאזל! דווקא עכשיו חייב הוא להלום כל כך! צריך להתגבר. אני מפקדם, לדוגמה חייב אני להיות להם; מוכרח אני להתגבר.

אני מוכרח, אני מפקדם. לכל הרר' חות! המחוגים אינם זזים בכלל... כבר התגברתי, הלב שקט קצת; גם בגרון חוקל מעט. אפשר לאמר משהו. — "זכור יצחק: אתה חוזק רק לפקודתי. לאחר ההפעלה אין איש זז ללא פקודה." שלושה ראשים אשרו את הפקודה בנענוע קל.

עוד שתי דקות בערך. דברי נשמעו כהלכה, זה טוב שאני מרגיש שוב אותה בהירות בראש. כן, עכשיו זה בסדר, או, הנה האור! הם מתקרבים. — "זכור לב, הם מתקרבים. אני חוזר: להמתין לפקודתי!"

מרחוק נשמע רעם מנוער-מכונית, שג' בר והלך מרגע לרגע. אפשר היה לראות כבר את זוגות הפנסים וזחללים זה אחר זה, הם התקרבו הלון והת'

כפר ערבי ראשון נכנס למועצה אזורית

יהודה אריאז

אנו עדים לתהליך של הקמת מועצות מקומיות ומועצות כפריות. על ידי משרד הפנים, בכל רחבי הארץ. הקו של הממשלה הוא, כנראה, לתת עצמי אחריות ממשלתית לכל מקום ולכל אזור, שיהיה אחריות הפנימית בצמצום. בשבועות האחרונים נודע על כמה כפרים ערבים ברחבי הארץ, שביקשו ממשרד הפנים שלטון עצמי במסגרת מועצה מקומית או מועצה כפרית. בתוך גינת הממשלה להכניס אף כפרים ערביים למועצות אזוריות, ועל ידי זה לעשות את הצעדים הממשיים הראשונים להכניס את קרן הכפר הערבי ולתת לו אפשרויות טובות יותר לפי

מוכתר הכפר או מורעה במה המודי, שיהיה בקרוב נציג הכפר במועצה האזורית.

את הכסף הזה בחזרה מהבנק, שפתח את סניפו בעיר עכו מחדש, ולקבל הוספה מן הממשלה לביצוע התכנית. זהו הדבר שדרוש לנו בראש וראשונה — אומר המוכתר — כי דור חדש, נוצר שהתחנך לפי רוח המדינה, יכול להפוך את הכפר לכפר ערבי לתפארת במדינת ישראל. הוקנים כבר לא יצליחו בזה, הם לא יבינו אף פעם למה לנו הקדמה.

(הומורסקה)

אנו הולכים לקולנוע

אפיזודה שניה מחיי שוש וגרי

אי לואת נאלצתי לפנות אל בתי הקולנוע בסביבה ורשמתי לפני רשימה ארוכה של סרטים ששמעם לא שטעתי מעודי. שמחתי להוכיח, כי הפרברים עולים על המטרופוליס באמביציה של הם ובהתקדמותם האמנותית, ומיד סיגנתי לי את הסרט שנשא חן בעיני ביותר. ברם, הסקנתי נעורה לשמו של שחקן, שנראה מוכר לי משום מה. אמציתי את מוחי אמן היטב, עד שנוכחתי כי רודולף ולטינו הנו שחקן שהופיע על הבד עוד לפני שנולדתי. הבינוני במה מתבטאת המודרניות של הפרברים ונשטחים בשאט נפש. החלטתי לדחות את החפשי לערב. עם ערב נגשתי לביתה של שוש. מנסיון קודם נוכחתי, כי השריקה מסור כנת למדי, כאמצעי קריאה. לכן התחלתי מיילל כחתול — כפי שהוסכם בינינו.

שמעתי את קולה של שוש: "תיכף, אני כבר יורדת". הייתי מאושר מאד כי שמרה לי אמנים ולא הסתלקה לה עם אחר. ולאות תודה, הכינתי את עצמי לחבקה ולנשיקה. אוי, שושה, שוש. כל כך טובה היא. כל כך מתוקה. אני פשוט... אבל רגע. מה אני רואה לגנר עיני! שומו שמים! שוש יורדת בנחת ואחריה משתרך לו... אחיה הקטן... בגדי שבת שלו! איום גורא! "ערב טוב גרי, לאיזה סרט אנו הולכים הערב?"

עדיין לא התנערתי מתדהמתי ורמזתי לה על אחיה. אלא שהיא ענתה מניה וביה, בחוסר כל טקט וגמס: "גם אחי הולך עמנו".

הסמקתי כולי מבושה והאח נעץ בי מבט זועם על כי חפצתי ליטול ממנו הנאותה. סרט. אמנם התגברתי על בושתי, זי, אולם חמתי בערה בי עד להשיחתי. חפצתי לעזבה ולהסתלק לי כלעומת שבאתי. ברם, חונקתי על יסודות הנאום והמנהגים עדיין ניהנפשי ולמדתי, כי אין נוששים בחור

העבודה שלהן ליהודים, קשרו קשרים אמיצים עם הקיבוץ הקרוב, בו למדו עברית על בוריה, ואף שמות עבריים להן: חנה מרים וכרמלה, ושחיצוניותן והתנהגותן אי אפשר להכיר את מוצאן.

אבל אין הן היחידות בכפר שהעבירית שגורה בפיהן. עוד בחורים מספר יודעים עברית וביניהם גם המוכתר הצעיר כמל חמדי שאת אהדתו ליהודים גילה בזמנים הקשים ביותר, על ידי ילדים, שהגדול ביניהם בן 6,5, ולמד בכיתה אחת עם ילדי קיבוץ עברון. כמל חמדי יהיה נציג הכפר במועצה האזורית ומקוה שעל ידי כך יבוא איזה שנוי לכפר כולו. יש לפתור את בעיית המים, שלמרות התעלה העוברת בכפר, היא קשה, כי המים מיועדים בחלקם הגדול לעיר עכו. בימי החמה על המים שים והילדים לשאת את פחי המים מה ישובים הסמוכים. 300 ל"י הוא הסכום שהם שילמו לבנק בראקליס בעכו, במי שך שים, כדי לאסוף פרוטה לפרוטה להתקנת כביש לתוך הכפר. אמנם היום חשוב יותר לבנות בית-ספר חדש עם כמה כיתות שכל ילדי הכפר יוכלו ללמוד בו. בתוך הכפר, ולא במרחק רב ממנו, בשדות, לכן הם מקוים לקבל

אמנון שויפי

בוקר יום שבת. שעה 0600. התעורר ררתי לפתע לקול טרטרור של צלצול. לעזאזל! שוב אותו שוען ארור של השכן שלי. לעולם לא יניח לי לישון במנוחה! זנקתי ממטתי ובלבבי שאיפת נקם רצחנית. אצתי אל עבר החלון, אל... שנתקלתי במכשיר הטלפון הקרוב על הכוננית. ואז כהרף, עין גוה מתוכי מחשבת הנקם וצץ ועלה במוחי הרעיון האנוני: עלי לצלצל מיד אל שוש ולהודיע לה, כי הערב אני הולכים יחדיו לקולנוע!

שוש הרימה את השפופרת. זעקתי מיד פנימה: "שוש! קרה משהו נפלא. השוען הארור של השכן עורר בקרבי את הרעיון כי הערב עלינו לבשת יחדיו לקולנוע. זכרי! הערב בשעה 1830! אל תעזי ללכת עם וולטי!".

הנחתי את השפופרת והרגשתי הקלה פורתה. מהרתי ליטול את עתון השבת והתחלתי בוחן היטב את תכנית סרטי השבוע.

עליכם לדעת כי אני גרסטניס, בעל טעם מעורר מאד. לכן גורס אני זכור תם של סרטי אמנות, אותם סרטים, שלעולם לא יבושו לגלות את כל האמת, במערומיה ומנהלים קרב מר וקשה עם הצנזורה. אלה, פרסומם גדול, לכן — יעמדו אצלי ראשונה בתור.

פשפשתי בלהיטות והנה הבחנתי בסרט "המאהב". כמעט ששמחתי על המציאה אלא שעניי קלטו הערה קטנה בשולי המודעה: "בפקודת הצנזורה נאסרה ברעג האחרון הצגת הסרט".

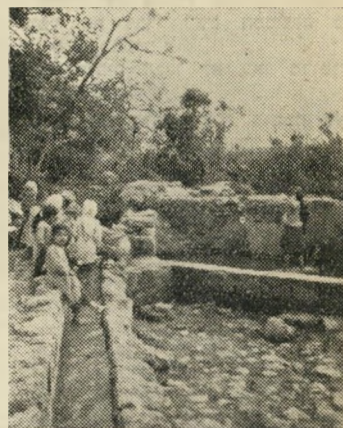
הבינוני כי משרד הפנים סבור שסצינות מסוימות מנוגדות לערכי המורס. חלפתי הלאה, על פני התכנית, עד שנתקלתי ב"פרפר הליל". הופתעתי זה לראות כי הצנזורה פסחה על סרט זה וכבר החלטתי כי... אולם מיד גזכרתי כי את הסרט הזה ראיתי עוד ביום הראשון להצגתה.

שעה ארוכה הפכתי בעתון ולא יכולתי לבור לי כל סרט הגון בעיר.

עד למלחמה. עם פרוץ פעולות האכיזה עזבו כשלושת רבעי התושבים את הכפר, מפחד היהודים — שהם עצמם היו מנותקים בסביבה זאת מיתר הישוב, — סגורים משלושה עברים: קיבוץ עברון מצפון, המושב השיתופי רגבה מדרום, ושכרציון מצד הים. אלה שנשארם במקום, היו ערבים שחיו בשכנות טובה עם הסביבה היהודית, ולא היה להם מה לפחד. עם כיבוש הגליל המערבי הועברו לאותו כפר כל אותם ערבים, שלא נטשו את כפריהם, וביניהם הם רבים מתושבי הכפר בטה בגבול הצפוני. כיום חיים כ-470 נפשי, נוצרים ומוסלמים במועצה. בהיות הכפר עני בקרקעות המפרנס את רוב תושביו, מעבודה שכירה. וכן המצב גם כיום: עובדים בסביבה, בקיבוצים, במושבים, בעכו ובנהריה, בחקלאות ובחרושת וב"כעבודה.

לפני כמה חודשים נפתח מחדש בית הספר לילדי הכפר. מורה צעיר, בן הכפר, ססיים את לימודיו ערב המלחמה, למד 50 ילדים וילדות המצטופפים בחדר קטן. 4 כיתות לומדות בכפיפה אחת, ורב רצון הילדים ללכת מוד. מפאת חוסר מקום וחוסר בתקציב נשארו עשרות ילדים מחוץ לכתלי בית-הספר. והנה הצצה קלה לתוך חדר לימודים, הדומה יותר למאורה, מאשר לחדר. 19 ספסלי לימוד צרים ישנים נושנים עומדים בחדר של 30 מטרים מרובעים, המיועדים ל-38 תלמידים, ועל ילדים יושבים 50 ילדה וילדה. שני החלונות בצד הצפוני של החדר בלי ונוגיות, וכדי לשמור בכני הרוח הצפון נית הקרה, מגיפים את התריסים התינויים על ציר אחד. בקיר שמול דלת בלי מנעול, שאי אפשר לפתחה אלא למחצה, בגלל קרבת ספסלי הלימוד — וכדי לסגרה, משתמשים באבן המונחת על הרצפה. הקירות והתקרה אמנם סויידו, אבל הטיח נופל. פאר חדר הלימודים הוא הלוח התלוי על הקיר, במעבר הצד בינו ובין הספסלים, שהם אירו לתנועת המורה, שאין לו שולחן, ולא ארון. כסא צולע על שלוש רוחי רגליים, מוטל בפניה, ומוטב לא לשבת עליו. בעד לחלונות מציצים ילדים ומקשיבים מבחוץ. אין מקום בעבורם. עליהם לחכות עוד שנה או שנתיים עד שיגיע תורם, ואז יורחב בית-הספר. בתכנית הלימודים ובמכשירי הלימודים הדלים שבידי הילדים לא חל שינוי ניכר, מאז נפתח בית-הספר זה על ידי מחלקת החנוך של מדינת ישראל. לימוד השפה העברית לא חובה הוא, ובעצם גם אין מורה למקצוע זה. חברת קיבוץ עברון השתתפה, ונתנה שיעור אחד או שניים בשבוע על חשבון רעיון "אחחת עמים" ולא על חשבון מחלקת החינוך.

מיטיבו של הכפר במשך שנים רבות היה האנגלי בריגדיר גוראל מקניל, אשר שכן עד לפני שבועות מספר בבית מגורים מהודר בקרבת הכפר, ששייך להקדש הערבי, ואשר נבנה בזמן שלטון הטורקים בעבור קציני צבא-המשמר. הוא ניהל את הפוליטיקה בכפר ונתן עצותיו לכל דורש, בתנאי, שיהיה ערבי מסור לאנגלים. אחרי מלחמת העירום הראשונה השתקע כאן, ורק כעת מאחר שהיה קשה לו להסתגל לתנאים החדשים של שלטון חדש, עזב את הארץ והשתקע בקפריסין. בעוד חדר שים מספר יתום חווה השכירה, וכנראה שהבנין יעבור לממשלת ישראל. ויש אומרים שיהיה כאן בית גופש לפקדי הממשלה. אכן מקום לא רע. כל הנורחיות במקום ואף בריכת-שחיה קטנה בין עצי ברושים ודקלים עתיקים. יש לציין את שתי האחיות הערביות וחברתם, שהיו משרתות את הקצין האנגלי הוקן, שלמרות התנגדותו של נותן

כבימי קדם לוקחות בנות הספר את המים מתעלת-המים אי-כבר-ייעב. שם רוחצים את הרגלים ולוכסות את הכביסה. וזה במרחק מה מישושים עם מכונות כביסה אוטומטיות.

תוח, והתאמת רמת חייו לרמת החיים המקובלת בארץ. זה זמן רב מדברים ועושים הכנות להקמת מועצה אזורית לגליל המערבי, אך בגלל קשיים טכניים — האם להקים מועצה אחת או שתיים במרחב כה גדול — ונודה הביצע עד כה, אך ברור היה כל הזמן שהכפר אל-מועצה, השוכן מזה חית לכביש עכוראש הנקרה, בדרך בואכה נהריה, על גבעה המתנשאת מעט מעל לתעלת המים הידועה אל-כבר-ייעב, יכנס למועצה האזורית, ובה יהיה הכפר הערבי הראשון שישתייך למועצה אזורית שכולה מורכבת מההתייבות העובדת. בהיות הכפר הערבי היחיד בכל האזור, ולא יתכן לעזבו לנפשו בסביבה היהודית השוקקת חיים, ההולכת ונבנית ישוב צפוף.

ככפר אל-מועצה היו כ-400 תושבים

טוגל

תרופה במוחה נגד:

ריבאאזים	ציטוזין
א'י'א'ס	כאבי בריקים
ג'ר'מ'ה	כאבי ראש

יותר מ-7000 מרשמים ורופאים משרים את פועלם הסהירה והמפוארת של טוגל

החופה שיוצרת מיוצרת בארץ

טוגל

הכדינה הזמנת

ארץ ישראל

מצבה ובאר

בארשבע שוב הופכת להיות בירת הנגב. והיא מרכזה הגיאוגרפי של המדינה. מבארשבע לאילת בערך 240 ק"מ מבארשבע לחיפה, או לראש-פנה בקו אווירי גם כן כ-240 ק"מ. בארשבע הערבית מנתה 3000 נפש. בארשבע העברית מגיעה כבר ל-2000 נפש והיא צועדת במהירות אל עבר האלף השלישי. בארשבע היא עיר מודרנית למעשה. היא קימת רק משנת 1860. עד לשנה זו היה זה תל חרבות ורק פה ושם תקעו בדואים את אהליהם בעברם בסביבה. הטורקים החליטו להשיט מרוחם על המקום וקבעו כאן את מרכז השלטון על הנגב. בשנות

משכילים את העבודה בלול: על ידי הגילת הסככה ומיכון יכול אדם אחד לספל במספר רב ביותר של עופות. צילום: אריאל

המלחמה 1914 — 1917 הפכה בארשבע למרכז לצבא הטורקי-גרמני שירד לתעלת סואץ על מנת לכבשה. אלנבי כבש את המקום הזה. לאות הוקרה הקימו לכבודו מצבת זכרון. בבואן לנן העיר הראשי, לא הרחק מהחנות המשטרה בנוסח טגרט, אשר דבקה למשיטרת האבן הטורקית, ראה עמוד אבן אנבליסק רחב וכבד התקוע בקרקע ומשי צדווי קבועה כתבת אלנבי — 1918. בצד האחד כתבת ערבית ובשניה אנגלית, לעברית, — אין זכר. המצבה נשארה עומדת כמקודם והער בר לידה לא יעלה על דעתו כמה גלגולים עברו על מצבה זו. לראשונה החלט על הקמת פרוטומי לאלנבי. הוד מן הפסל מליקוב היהודי שטרך וע

צלילות — ברע: עם העליה החדשה באו גם "הפנתונים". הנה יוצר הצלילות באחד מרחובות תל-אביב. בחוף-לארץ זהו "ספורט" ידוע. אצלנו — חידוש. צילום: נתן

הכנסת

מאת ש. יוסף

דום עבודה גופנית קשה, שגם להם מגיעה תוספת המזון. מוסרים, כי גם סדרני-הכנסת דורשים לכללם בין מקבלי תוספת המזון. ועוד מוסרים, כי 2 באיכוח הסדרנים התיצבו בפני מנהל המדור הממונה על כך שבמשרד האספקה והקיצוב.

— במה זכותכם? — שאל המנהל את המשלחת.

— ראשית, אנו עובדים עבודה קשה מאד — ענה דובר הסדרנים — מסתוריים במסדרונות במשך 9-8 שעות, עולים ויורדים מדורות, עומדים בפני לחץ חזק של הקהל הרוצה להתפרץ לאולם. נוסף על כך, עלינו לשמוע את כל הנואמים, וזו לכל הודעות עבודת פרי.

המנהל העביר את דרישת הסדרנים לשר האספקה להחלטה סופית. מעניין יהיה לדעת את פסק דינו: האם שמר עזה רצופה של נאומים בכנסת היא עבודת-פרך, ביחוד בשבוע מלא וגדוש שאילתות, הצעות לסדר-היום, שלוש הרצאות של שר החוץ וראש הממשלה ו-10 — 12 שעות ויכוחים, מלבד דיונים על הצעות הבעת אי-אמון.

כרמלית

לעת-עתה ראש הממשלה שלנו הוא עדיין הפוליטוס הטוב ביותר בכנסת וכשגוברת עליו יד-הפולמוס, הרי אינו יודע רחם. בויכוח המדיני הגדול, ראש הממשלה סיים את הויכוח בנאום מו, שארך למעלה משעה, ושכלל גם פרקי חזון פסטיים ומעוף רעיוני נעלה. אולם עקר נאומו היה הפולמוס עם יריביו ולא חסרו בו גם נימוגים אישיות חריפות, בעיקר כלפי ה"ה בגין, ריפסין, סנה, ומיקוניס.

— מר ריפסין נאם הרצאה שהיא הע

תק מהקומיפורם, אולם בלתי משכנע ומר בגין הרצה את הביוגרפיה של שר הבטחון... — מר בגין שם בפי שתי פרואות ובנה על יסודן קלמבור. הוא דומה לאדם המשחק שח עם עצמו והמיד מנצח...

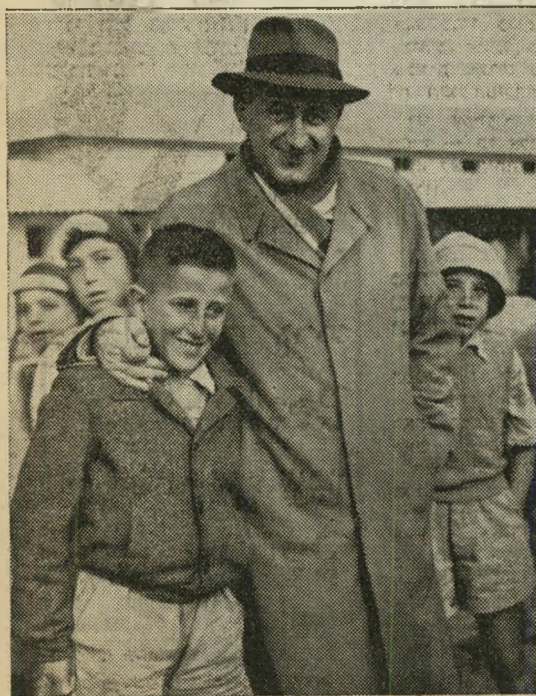
— אני מכיר בזכות לדעת של אביו של חייל בנו של חייל ושל חייל... כידוע אין בגין אבא של חייל. עדיין צעיר הנהו. לא התענייני היכן היה בגין בזמן המלחמה, חייל לא היה. אולם כידוע הוצאנו חזק של חנינה, הוא חל על כולם... בדברו על אירגון פעולת "נחשון", שיטע את דבריו ראש הממשלה מר מ. סנה מפפ"ב: — הרובים הללו לא באו מרומולו מהפיליפינים...

ראש הממשלה: איני מתוכח כעת עם הקומיפורם, מדוע תדבר? אני מר כן להתוכח גם אתך... מ. סנה: אתך גמתי לעולמים... בדברו על "כיבוד זכויות הוותיק", גשמעה קריאת בינים של ש. מיקוניס ממק"י מירכתי האולם: — גם של עבדללה?

על כך ענה ראש הממשלה: — כן, מי זה? מיקוניס? ופעם עררב ראש הממשלה את כל שלושת יריביו (בגין, מיקוניס וסנה) גם יחד באמרת-פולמוס אחת: — איני מתחרה עם הפטריאטיות הירושלמית של בגין; כשם שאיני מתחרה עם מיקוניס בדימוקרטיות ועם הח' לוציות של ד"ר סנה...

מחמאות הדרייות

לא חסר מחמאות מסוג מיוחד, שהנואמים "חיל-קו אחד לדעהו. הנה קובץ קטן: מ. בגין (חרות): מר אבן, עוזר רו של מ. שרת, שהוא יותר מוכשר מהממונה עליו... הלואי ומר שרת ידע לנהל מדיניות, כשם שיועד לנסח דב-ריס... ההורות, מר שרת, שות קכלי-פת השוים... אם שותיק חסרה קצת ביצים, הרי קם ד"ר יוסף ומציל אותה... י. ספיר (כללים): שמענו את הדו"ח הציוני של שר החוץ... ז. אהרונוביץ (מפא"י): מר בגין וחבריו מייצגים פרוטונים היסטוריים ואקטואליים... שום הבל-פה של מר

עזית הנוער הציוני עזמה השבוע? עזמי הציבור. באמי צעות סיוור עתונאים נרחב כמפעד. מר מ. קור, חבר הנהלת הסוכנות, העומד בראש עזית הנוער עם אחד הנציגים העולים.

צילום: רותנברג

הבית המשותף הזה הוא בנין הועד הפועל של "ההסתדרות". הוא בית משותף מתוך-רצון, שבו שותפות מפלגות הפועלים בארץ. שאלות האינדקס, רמת שכר העבודה, מקום ההסתדרות במדינה ועוד גרמו לניגודים קשים בין מפא"י ומפ"ם, השותפים העיקריים בבית המשותף. מה יהיה עתידו. האם לפירוד או לשלום-בית?

נים, שאחד עמד משמאל והשני מימין, עוברים אחד אל רעהו, כדי לסכם את הקולות שכל אחד מנה והמספרים אינם משתנים.

היו"ר מעוצבן. הוא גוער במישהו, המתיישב על כסא הסגן:

בבקשה לרדת מעל הבמה... אני מבקש אותך לשבת במקומך...

מתברר כי זהו סגן היו"ר נ. גיר שחזר בינתים אל מקומו על הבמה. באולם מהומה. חברי הכנסת מדברים ביניהם בקול רם. הרי עמדו לחזור לתל-אביב "עוד הלילה", והשעון מתק רב לחצות.

בקושי משתלט היו"ר על המהומה ועל מצב הרוח המרומם, וזאת בעזרת אמרתי-כנה:

— האמינו לי גם גרוני נחר כבר משמעת הגאומים וה- רעש. אני מעיר לתשומת לבם של חברי הכנסת, כי השעה כל כך מאוחרת שפשוט לא כדאי עוד להודרו לשם...

(המשך בעמוד 15)

מדרכי כץ מתלייהודה (גבעתיים) בן 6 וחצי התחיל לפני שבועות אחדים ביזמתו הוא לעשות דמויות שונות של בני אדם. המבוגרים קוראים לזה פסלים. הנה "אמן" הילד עם ציירותיו.

הבית המשותף הזה הוא בית-משותף משוט, שהדירות שלו יימכרו לאזרחים שידם משגת לשלם מחיר דירה נאה. אחר כך יגורו בו האזרחים, כמו בכל הבתים המשותפים: עם קצת צרות אבל בדרך כלל מתוך שיתוף שבהתבודדות.

ציילומים: ב. כרמי

דוקרב כבד הויכוח בכנסת סביב כנישת הבדירות של הסקירה המדינית של כליהנשק שהיה בידו

עולי דוכנה-נאמים: להט ולעג, אי רוגיה וסרקאום, היסטוריה וגיאוגרפיה, ואף הבדיחה לא היתה חסרה. ולא סתם בדיחות אלא בדיחות על "ילדות". מר ילין-מור פנה לשר החוץ וטען: "אצלנו גם ילדה קטנה, יודעת למסור למשטרה אם התכוונו לעשות בה מעשה מגונה..."

מר א. ציילינג לעג לאלה הטוענים, כי אמריקה נותנת במתנה את עזרתה. "אצלנו בעין-חרוד — הוא סיפר — שאלו לה לילדה מגיין תפוח הזהב שבידה. הילדה אמרה: קיבלתי זאת במתנה מאת ערבי שעבר בכביש אולם הוסיפה: ואני נתתי לערבי גם כן במתנה חצי גרוש אחד..."

ומר שרת, שר החוץ, אמר בנאום התשובה שלו: "אף אני אספר בדיחה בילדה. שאלה פעם ילדה את אמה שלה: אמא מגיין באים ילדים... ענתה האם: מביאים אותם. לא — ענתה הילדה, אם אמרים "ילדים גולדים", סימן, כי את- רת היא הסיבה..."

יש אפתעות בחיים — סבר שר החוץ — כי אלמלא היו קיימות אפתעות, לא היתה המלה "אפתעה" קיימת במלון.

סבר מנאומים מר מ. בגין מוכיר כי ראש הממשלה אמר פעם ומהעשים כי...

קריאת ביניים של ראש הממשלה: לא אמרתי כך! מ. בגין: לא אמרתי ששמעתי מפי ראש הממשלה: קראנו בעתונים, כי ראש הממשלה אמר... ראש הממשלה: שמעת אלא לא זאת...

מ. בגין: יואיל נא ראש הממשלה לתת לי לגמור את נאומי. עליו לס' בול רק מנאומי ואלו אנו מוכרחים לסבול לא רק מנאומי אלא גם ממע- שיו...

מר אליהו הכרמלי(מפא"י) חזר אל פסקה זו של מר מ. בגין בנאומו ואמר: "אמרת מר בגין, כי עליך לסבול לא רק מנאומי ראש הממשלה

בגין לא יטשטש את התפקיד ההס- טורי שמילא שר החוץ...

י. קוסוי (מפא"י): תנועת "הח- רות" היתה ותישאר אפיוודה חולפת... קטנת מר בגין...

שר החוץ: מר בגין מלא בנאר- מו גם תפקיד חינוכי, היתה זו דוגמה, כיצד לא צריך לנאום...

ראש הממשלה: למר בגין היה מיבצע היסטורי, לא בלי כשרון ולא בלתי-משעשע, נעדרו ממנו הידיעה והאחריות... הדבר היחיד האמיתי בדב- ריו של בגין היה צטוט ודברי...

דוד הכהן (מפא"י) בקריאת בינים אל בגין: שא, תכשיט!

אפי בקרה אפי ער
בקרה אפי אפי
זכר בקרה אפי שמן
אפי אפי אפי

(*) סיוצח בהשנחה הסתדרות רופאי השנים בישראל

תשובת משאל הצילומים מס. 3 שחקנים בישראל

תר. ומשתייך לתיאטרון הטוב ביותר ועל כן הוא האהוב ביותר עלי.
אין ספק שגם שחקני ה"בימה" וה"אהל" הם שחקנים בעלי שעור קומה, אך הם כתיאטרונים שייכים לדור שהביא אותנו היום ונתן לנו את האפשרות ליצור תרבות חדשה גדולה שלנו — אך הוא עצמו קשור עדיין בתרבות היהודית גלוית.

בחרתי דוקא בבניוסף ולא ביוסף ידן כי האחרון שחקן צעיר, אמנם נמצא כבר על רמה גבוהה של משחק טוב ומשכנע ועוד שואף לעלות וציר עד מחיל אל חיל, אך כאמור — צעיר. יש לנו ב"קמרי", בין השאר שחקנים גדולים, גם בן יוסף, השחקן הגדול שכל מדינה, לאום או תרבות יוכלו להתפאר בו.

אריה קרפ (תל-אביב, רח' בר-יולי 10) כותב:

"מעודה בין מעודים"
קשה במקצת לבחור במעולה בין מעודים, אך עלי אהוב אברהם בן יוסף בגלל צדדיותו הטבעית. הוא חי את תפקידו, כקומי, כטראגי, כקלאסי, כמודרני, בטבעיות מוחלטת כזו עד שגדמה לך שהוא מתנהג כך גם בחיי הפרטיים, דבר המעיד על הבנת התפקיד באופן יסודי וכשרון משחק רציני.

בנימין דוי (תל-אביב מרכז מס' חרי 86) כותב: על יוסף ידן:

"טיפוס של שחקן הניכר מיתר השחקנים"

יוסף הוא טיפוס של שחקן הנבדל מיתר השחקנים. יש לציין כי משחקו של יוסף דומה קצת לאופי של מס' קין, אולם יוסף הצעיר הוא שנועד בשחר של פרסום ככוכב עולה.

יוסף מחונן בטבע הארץ-ישראלי, שלפעמים מתגלה במשחקו; לבו הטוב ואמנותו. וזה סוד הצלחתו. במשחק בשעה שהוא מעביר את הקהל למכיר לת ידע האמת והבנת הטוב, הכיר נותן אלו של השחקן מגבירות את רג' של האהבה והאדרה על הקהל כלפיו.

יהושע גרוס (רחוב אנגל 14) כותב על **רפאל קלצ'קין**:

השחקן האהוב עלי ביותר הנו **רפאל קלצ'קין**, יען כי בהופעתו בהצגת "חלום ליל קיץ", ראיתי מס' כה רעננה ומחייית, עד שיש לצופה רצון לקפץ ולפזז על הבמה יחד עמו. ולמערכת "העולם הזה" נתונה ברכתי על משאלם הנאה.

ואחרון אחרון: התשובה המוצלחה ביותר אשר נשלחה אלינו מירושלים הבירה:

יהושע אדרי (ירושלים מקור ברור) כותב על השחקן והמשורר **אברהם חלפי**:

על אדם העוסק בשני ענינים יש ומתלווים בנוסח "הוא המורה הטוב ביותר בין כל כותבי המחזות התי-נכיים... או כותב המחזות התנכיים הטוב ביותר בין המורים..."

אברהם חלפי הוא כידוע גם שחן קן וגם משורר, אלא שעליו צריך לזכור מר אחרת: בחלפי השחקן המעולה, ניכר חלפי המשורר המחזיק זה את זה.

איננו יודעים מדוע — אבל עובדא היא שמספר התשובות במשאל זה עלה במספר על אלה שקבלנו למשאל השח' קניות בישראל. האמנם בחירת שח' קנים מענינת יותר מבחירת שחקניות... או שקראינו התקשרו יותר למשאל — אם כן ואם ככה שוב יש לציין בשמחה שכל ששת השחקנים זכו בתשובות מפינות שונות ואף מרר' חקות בארצנו.

מסקין צועד בראש.
מ. מרגלית ובן יוסף באים אחריו במספר קולות שוה. אוהדים ומעריצים נמצאו לאברהם חלפי, יוסף ידן ואחרון אחרון חביב — לרפאל קלצ'קין.

ישראל גבעון (מילברג), פתח תקוה, חפץ חיים 618, כותב על **מסקין**:

"אחד מיחיד הסגולה"
השחקן האהוב עלי ביותר ברשימה זו הנו א. מסקין שחקן "הבימה". הוא אחד מיחיד הסגולה בין אמני ארצנו המגיע במשחקו ובצעדו דמיונותיו לרמה גבוהה של שלמות, שבה אינו משחק עוד את חי גבוריו אלא חי אותם בעצמו. בדמויותיו הידועות יואל יספה (האדמה הזאת), מיגסרא (בני ערובה) יודע אהרן מסקין לחשוף את לבסיהם וסודות נפשם של גבוריו ולחזור לפתרונם. ולכן גם רבה השפעת דמויותיו (בעקר ע"י בצועיו) על הנוער העברי.

יורם לייך מכפר יהושע כותב: **"בעל שעור קומה"**

ללא הסוסים בחרתי בשחקן מסקין. מסקין בעיני הוא בעל שעור-קומה מכל יתר שחקני המשאל. בשביל הורינו, שבאו מהגולה, וסבלו רדיפות והשפלות, מגלם מסקין דמות של יור' די בעל שריים.

"האדמה הזאת" הוא מתגלם כבעל אופי-הברול. וכשנשלח אחת לאחר 60 — 70 שנים, נראית דמותו של אברהם מ"ערבות הגב", אשר רק במשחק פניו ובקולו העמוק וה"רוח" עצר את נשימת קהל הצופים והעבירם לעולם "יושבי הבונקר", אלה שהביאו לנו את הנצחון. ועל כך יבורך.

יהודה ליברמן (פתח תקוה, רחוב הרצל 66) כותב על **מ. מרגלית**:

"הוא מאלץ אותנו לצחוק"
מרגלית הוא האהוב עלי מבין ששת השחקנים שבמשאלם, כי הוא במשחקו הצליח ביותר להראות לנו את עצמו ואת הדמויות הסובבות אתו והמוכרות לנו. — בתמימות כזו ובטבעיות כזו שאנו נאלצים לחייך — לצחוק מדמותו אנו. כי לצחוק מא-דמות קומית ובין בעצמו דמות טר-גית, לצחוק ולבכות מהתמימות הט-רגית שאותה הצליח לעצב כי הצחוק בא רק להראות לנו עד היכן הגיעה התמימות. אין כמרגלית מומחה לה-אות לנו את הצחוק משני צדדיו — הטרגי והקומי בלי שיאפיל צד אחד על משנהו.

צבי רפזנסקי (חדרה) כותב: **"דמות אופטימית"**

השחקן האהוב עלי ביותר הוא **מ. מרגלית** מכיון שהוא מסמל את הדמות האופטימית בחיים, הצוחקת לכל צרה מאלץ לגלות סימני עצבנות וחרדה, ועוברת על כל המכשולים.

דוד גורדמן (ירושלים, שכונת הפועל המזרחי), כותב על בן יוסף וכן על התיאטרון הקמרי בכלל:

הוא הגדול ביותר ומשתייך לתיאטרון הטוב ביותר. השחקן בן יוסף הוא הגדול ביותר.

"תן לו כסף!"

נתתי לו את מספר הפרוטות הדרושות והשבעתי אותו לשמור על הכסף.

"אם תאכל בזה גלידה!"

הלז מהר אל הקופה ואנו הוזרנו בינתיים לגצל את הומון. ברום, האור המסנוור והחברה העירונית הפריעו במי זה מרובה.

לא עברו רגעים מספר והנער הופיע עם הכרטיסים, עלותי למראה כשרור נותני של הנער, לטפתי על ראשו וש' אלתיו לעודף. הלז ענה:

"במה שנשאר אכלתי גלידה!"

ברור, שהלטיפה כמעט והפכה לס' טירת לחי מצמיחה, אלא שהתנגדתי על עצמי והחלטתי כי הנער אכל גלידה על חשבון אותנו. שוש לא תאכל הערב גלידה!

נכנסנו לאולם. השיבוטי את הג' ערה מימיני ואת הנער משמאלי. שוש נשארה עומדת רגעים מספר והפגינה כלפי הנוכחים את שמלתה החדשה בעלת המודל הצרפתי. מפעם לפעם נופפה בידה לשלום. לא ידעתי אם באמת פגשה מכירים או נופפה סתם לחלל האויר. כך סתם, למען הרושם! האולם החשיך. התלה ההצגה. המיר קי מעז מצא חן בעיני הנער לכן היה קופץ מדי פעם ממקומו. הודרתי וחי בקחי את שוש. היא הפליטה:

"משוגע!"

עלה בדעתי כי הכנוי הזה הוא המ' חוק ביותר בעולם והמשכתי לצפות בהצגה.

החל הסרט: "הרוצח הגדול" עם האמפרי בוגרט.

שוש נאנחה:

"אני משתגעת אחריו."

"תשתגע!" הפלתי להצגה. ברגע 15' הסרט היה מותח. לפי האיות ההוליוודית הידועה וכל הסמנים ההר' ליבונים הדרושים. הרצח הראשון הת' רחש ברגע החמישי להצגה. ברגע 25' התרחש הרצח השני. ברגע 25' התקרב מועד הרצח השלישי. ואז החל התרגום לפגור או למחר. שוש זעקה לחלל:

"מה שם עם התרגום?"

קריאה זו עוררה מקפאונם את פיותיהם של רבים מהנוכחים. מקצתם החלו שורקים בעוז, ומקצתם מפריחים קריאות מאיימות:

"התרגום! התרגום! התרגום!"

הסרט הפך מותח יותר ויותר. הנער משמאלי החל יושב על קצה הכסא. התלהבותו גברה והלכה. אני התלהבתי יותר בראותי, כי זה מתרכז בסרט ואינו עומד להשביט לי את שמחתו.

לחצתי את שוש, לחוץ היטב, ולחשתי: **"אוי שוש. שוש. זה גורא מותח!"**

במערכה השמינית, תמונה 356, הת' קרב הסרט לשיא המתיחות: מי הוא הרוצח? האנשים עצרו את נשי-מותיהם. המוחות עבדו בקדחתנות. הל-בבות החלו דופקים בקצב מהיר. הש-ערות החלו סומרות קמעה, עצבי הא-נשים נמתחו עד קצה גבול היכולת.

כן. היה זה אז. בדייק, כשהנער מיי-מאלי, "הלא יוצלח" הזה החל זועק מר. זועק וצוח.

קפצתי ממקומי. כל השכנים חברו עלינו סביב. חפשו את מקור התק-לה. הנער הצביע על גבו. ריח חרי-כה עלה באפנו. הסתכלנו היטב והח-לטנו, כי זנב סגירה בוערת נזרק מה-יגיע על חולצתו של הנער.

סקרנו את היציע תוך חוסר אונים גמור. הקהל התמים החל זועק כי מ' ריעים לו לגלות את הרוצח. השכנים ההגונים שלנו המשיכו, ללא ליאות, בחיפושיהם אחר העברייך.

אחד הפליט בכעס: **"זוהי חזי-רות!"**

שני הוסיף, כלאחר יד: **"חזירות שגרית!"**

ואני התברכתי בלבבי כי הושבתי דוקא את הנער משמאלי ולא את הנערה.

רה באמצע הרחוב ואפילו זו באה עם אחיה. אורבא. אחיה משמש אות ומר פת לצניעותה. אולם ביחס להנה וכ' הסקתי אותה מסקנה. ידעתי, כי את אחיה הביאה כתגובה רצינית חלף מה שהעירות אותה בשש בבוקר. נקמ' גית שכמותה!

ראשונה הגענו לקולנוע "דמים". אנשים רבים הסתודדו מסביב ונסו לצוד כרטיסים. הקופה עצמה הייתה סגורה ומ' סוגרת ומודעה גדולה הייתה קבועה עליה:

"לקהל הנכבד. לצערנו הרב אולו הכרטיסים. בואו בהמוניכם מחר!"

פירוש הדבר היה כי בקופה לא נות' רו כרטיסים, אולם בחוץ היו כהנה וכ' הנה. מקובצים היו בידיהם של ספסרים שעמלו מרגע לרגע להעלות את המחיר.

שלחתי את שוש לקנות כרטיסים: **"שוש. הענין ביש. לא נוכל להשיג כאן כל כרטיס, אלא אם תגשי את ותעניקי לספסרים הנמכרים האלה אחד מחיוביך."**

"גדי, אל תשטתה. השגת כרטיסים ורכישתם היא עבודת הגבר. הגבר צריך להיות שמח כי אנו, הנשים, השארנו לו את הפריבילגיה הזו."

המשפט היפה הזה לא טשטש את מוחי והקינתי שהיא חוששת, שבאם תלך לקנות היא את הכרטיסים, תה' יינה ההוצאות על חשבונה. דבר שלא יתכן בכל המקרים. הופתעתי לראותה כה פקחית במקרים כה פיקנטיים, לכן שמחתי בראותי שוטר עירוני צץ מאי מזה ואחריו נסחב אחד הספרים. לה' וחי! התאספ מיד קהל גדול ורב והחל זועק ומתריע קשות על מעלליו של השוטר הפוגע באנשים אומללים ונס' כנים. נוכח התערבות זו הסתפק השו' טר בכתיבת שם העברייך והניח את הכבשה לתמה' לפנשה, אלא שאת הכרטיסים נטל עמו.

כתוצאה מכך ראיתי, כעבור דקות מספר, נכנס לאולם הקולנוע כשבת לוחית נמשכת אחריו.

שוש אמרה: **"גדי מדוע אתה לא שוטר? ! הית' מסתדר כל כך טוב!"**

האח אמר: **"גדי, לא טמבל. הוא לא אוהב לקבל מכות..."**

נכחנו כי מכלים אנו את זמננו לריק ונחפזנו לאולם קולנוע אחר. שמחתנו עלתה עד לב השמים כשנר' כחנו כי הקופה בקולנוע "אורימיון" פתוחה. ברם, שמחתנו הצטננה כש' ראינו כי התור ארוך באופן מבהיל. **"שוש, העסק ביש למדי. אין מה לעשות!"**

"לא רוצה. לא אחזור קעת הביתה." **"שוש, נשכח את הילד לישון ונמצא לנו שעשוע אחר, נעים יותר, מאשר לראות סרט גרוע."**

"הילד" החל לרקוע ברגליו וכ' שפקעה סבלנותו הפליט בכעס:

"אני לא ילד ואתה בטלן. למה לא קנית כרטיסים ביום ששי. שוש אמרה לי שאתה בטלן, בטלן. הא, הא."

הרגשתי כי הילד יגרם לי הערב צרות צרורות וכי נקממה של שוש עלתה על המשוער, אלא החלטתי לש' מור על הפרסטיז'ה שלי ונגשתי לקנות כרטיסים. נקטתי שיטה ערמומית ונ' עמדתי, כאילו מבלי משים, ליד הקר' פה. לפתע קול שאגות מכל צד:

"מה זה שם! אל תהיה חכם מדי, עמוד בתור!"

התעלמתי מהם ונסיתי להדק לאש' נב הקופה.

"אי שמח. אל תניחו לברנש הזה לקנות כרטיסים!"

"מה יש? ! אני שוטר!"

"תיכף נראה לך, אני שוטר!" אנו מזהירים אותך: עמוד בתור!

ראיתי כי האוירה מתחממת וזור' עות עומדות ומשתלחות ומיד נעלמתי.

הסברתי לשוש את המצב לאשורו ומיד החלטנו לשלוח את האח הקטן. שוש אמרה:

תקליטים
לפספון
אברהמסון

תל-אביב
רחוב בן-יהודה 9

אלה גולדשטין

כששאלתי את אלה גולדשטין על בקורה באמריקה ובקונדה הגיחה לפני אלבום שלם בו הודבקו קטעי העתון גים עליה. היא העלתה חיוך על שפתיה ואמרה:

— קרא... למה לי לספר על עצמי? מוטב שתעייין בקטעים המסמכים האלה, כך תקבל תמונה מדויקת ונאמנה הרבה יותר.

הנסיון היה מוזר ומעניין למדי, במי קום להקשיב לספור האדם על עצמו, הסיטי און לספור אחרים עליה. אחרי כן הבינתי את סיבת צעדה: אין אדם יכול לספר על עצמו תשבות ב' אלו, קשה לחזור עליהן אפילו כשהן נמסרות מפי אחרים.

והמעשה שהיה עם אלה באמריקה כך היה:

לפני שלוש שנים בדיוק יצאה לאמריקה ולקונדה על פי הזמנת החברה "אמריקן קונסרטס אנד ארטיסטס אינקורפורטד" לבקור סיר של שלוש שנים. מובן מאליו שחברת אימפרסריו רצינית כזו אינה מזמינה אמינות לתקופה של שלוש שנים "על רגל אחת", עיינו בדבר, שקלהו יפהיפה וזאת גם מסיבה אחרת: אלה היתה הראשונה מבין הכוכבים הצעירים שדרכה בשמינו המוסיקליים בעשר השנים האחרונות שהזמנה לאמריקה, היא היתה הראשונה — ועד כה גם היחידה — שנשעה על פי חוזה חתום כעבור חודשים ימים, ב-15 במרץ 1947 בדיוק ערכה את הופעת הבכורה שלה ב"סטון האל" בניו יורק. ורשות הדבור נמסרת לא לה לעצמה, אלא למסמך. הפי עם מברק של סוכנות "פאלקור" מן ה-17 במרץ, בו נאמר: "אמש הופיעה כאן אלה גולדשטין הפסנתרנית האמיתית הצעירה ונתקבלה בתשואות חמות. הכל התפעלו מרוח ההתלהבות המפעמת את נגינתה וכו'. המברק מציין שהפסנתרנית השמיעה גם יצירה עברית מקורי רית אחת, את הסונטנה מס. 1 של מהלר-קלשטין. ואל יזיה דבר זה קל בעינינו, יש בו מן ההעזה ומן הסכנה: להשמיע בקונצרט הראשון בניו יורק יצירה עברית.

"פאלקור", סוכנות יהודית היתה ואי

מן הצלילים הראשונים של השאקון לבאך-בונווי התברר לנו שהיא אחד הפסנתרנים המהוננים בכשרון המובהק ביותר בין אלה שנגנו בעונה זו. ממש מטר של תארים, תכונות וסגור לות: "אש ההתלהבות וכושר בצוע, רגישות ויכולת טכנית, מעטים מצטיינים כמות בעוז" ועוד ועוד.

אני מעיף מבט אלכסוני בצעירה הב' לונדית בעלת העינים הכחולות, מעין טפוס מובהק של גוסטן גרמניה היו שבת לפני מבלי להוציא גהה, כך איזה חיוך לגלגני קל מחפץ סביב שפתותיה. כאילו אמרה: האם לא צדקתי בשעה שהנחתי לפניך את האל"בום עם קטעי העתונים? היכולה אני לחזור על התשבות הללו בעליפה?

ואני מושיט את ידי לקטע שני. גם אותו לא בחרתי תסם, יודע אני את עתון היהודים הגרמנים בניו יורק, הנקרא "אויסבויו" ורגלי אני לקרא את הבקורות המוסיקליות של ארתור הולדה ואני קורא: "מוסיקלית מלכתחילה ומיסוד ללא פגם בסגנון וב'טכניקה' ועוד ועוד ומה כותב עתון אחר, ה"פ. מ."? "אישיות מושלמת, בעלת מזג 'מעולה', אמנית רצינית מאוד" ו"הניו יורק הראל טריב"ן"? "צעירה חזיה והנושמת את המוסיקה" וכך הלאה בסגנון זה. היא כבשה בסערה את הלבבות. הבקורת נכונה מיד. כך אפשר להסביר שזמן קצר מאד אחר בואה לניו יורק ואחר הופעתה ב"סטון האל", וכתה לכבוד הגדול ביותר, אליו לא מגיעים אנשים רבים אפילו בסוף חייהם: להופעה באולם הגדול והמפואר ביותר של ניו

יורק, אולם שהפך כבר לאגדה "קארני גי האל", בן 4000 מקום. אלה גולדשטין הופיעה עם התזמורת הפילהרמונית של ניו יורק בנצוחו של וואלטר פול והשמיעה את הקונצרט מספר אחד של צייקובסקי לפסנתר.

הבקורות שמופיעות בניו יורק למחרת היום היו שוב טובות באופן יוצא מן הכלל וקרא אותן בין השאר גם

סרגיי קוסביצקי, המנצח היהודי הגדול, המתעניין בשנים האחרונות באופן מיוחד בא"י ואשר יכבד אותנו השנה בבקורו. הוא טלפן למנצח ושאול פרטים על הילדה הא"י, הוא העיר עקב השיחה שהיה מקשיב ברצון לנגינתה. קוסביצקי איננו מוכן בדרך כלל להקשיב לנגינת פסנתרנים, אכן מובן שהמנצח הודיע למנצח הגדול שהפסנתרנית תבוא אליו מיד. קוסביצקי ביקש לנגן את החלק הראשון של פטרושקה לסטראבינסקי בלבד מכיון שהיה עסוק מאד באותו בוקר, אך כשאלה סיימה את החלק הראשון ביקש להמשיך. מה שמחה היתה לסיים את הנגינה. קוסביצקי ביקש להמשיך ולקוסביצקי אין מסרבים. לבסוף שאלה המנצח הגדול באדיבות אם היא מוכנה להופיע בנצוחו עם התזמורת הפילהרמונית של בוסטון שהיא אחת הטובות בעולם. אלה היתה מוכנה כמובן, ואף קבלה את הזמנת המנצח הגדול להיות אורחת שלו בקיץ במשך ששה שבועות.

נדמה שאין למעלה מקרגני האל בניו יורק, ובכן יש משהו, דבר אחד בלבד: הוא לצבורג האמריקני, החגיגות המוסיקליות הנערכות בטאנגלווד שקנו לעצמן כבר שם עולמי. האמפיתיאטרון מכיל שם לא פחות מעשרים אלף מקורי מות. טוב ויפה, אך גוסף לכל דרוש גם מזל. ואותו קונצרט בו הופיעה שודר בכל תחנות השידור האמריקניות, צולם באופן מיוחד ואף שודר בטל-ביויה. דואק באותו קונצרט בחרו להקיש את הסרט "תולדות טאנגלווד". מאילו מובן שהודיעו על כך זמן רב לפני כן והמונים הגיעו למקום ברכבות מיוחדות. דות. האמפיתיאטרון הפך אולפן שידור ואולפן הסרטה, אפילו כוכבי הוליווד

הטרידו את עצמם למקום, פרדריק מארץ, שארל בואייה, לאורנס אוליבה, קוסביצקי ניצח על התזמורת הפילהרמונית של בוסטון, ריצרד בורגין היה הקונצרט מייסד והעיקר: הצלחת אלה היתה גדולה מאד. "מחזאות כפיים סוער רות ורגשות" כותב העתון בו אני מעיין. לו ראתם את החיוך על פני קוסביצקי בו הוא מגיש לה את הגלאד-יאלות אחר מחזאות הכפיים שנמשכו שמונה דקות שלמות. 29 ביולי 1947 היה יום נצחונה הגדול. אחר קונצרט זה כתב קוסביצקי מכתב למנצח של אלה בו נמצאת פסקה שהפכה לאמרת כנף אשר לחתה את אלה מאז. בסיורה באמריקה ובקונדה ותלחה אותה בודאי עוד שנים רבות. קוסביצקי בן ה-75, המנצח 25 שנה על ה"בוסטוני" אחד המוזיקאים המזהירים בדורנו כותב:

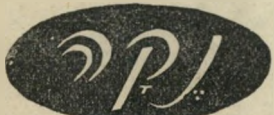
"תופעה יוצאת מן הכלל במלוא מורו המלה... מימי טרוה קארני לא הו"פיץ פסנתרן כזה..." כך, בלשון זכר, קארני היתה פסנתרנית מונוזואלה, תלי מידת אנטון רובינשטין שהוכרה כבר ב-1890, כשלושים שנה לפני מותה כאחד הפסנתרנים המעולים בעולם, אכן ההשוואה הזאת מפי קוסביצקי היא היא מדלית זהב טהור.

אין צורך לומר שאחר ההופעה המפוארת בטנגלווד היה אולם קרגני האל מלא מפה לפה בקונצרט השני שלה ב-30 בספטמבר 1947 והזמנה לערים רבות. המאון המספרי שלה הוא 12 קונצרטים סולו ושבעים הופעות בכלל במשך שלוש שנים. העתונים משבחים את הטון שלה, את הטכניקה הטובה המגיעה עד כדי אקרובאטיות, את שליטתה הדינאמית. תהיה זו הופעה עם ה"ניו יורק סיטי סימפוני" בנצוחו של ליאונרד ברנשטין או עם ה"ציקאגו סימפוני" בנצוחו של ארתור רודזינסקי, תמיד תשבח ותסופר לאטיבים. השוואות לגדולי הפסנתרנים, שארל מינש עצמו הגדיר את נגינתה כ"תערובת של רובינשטין והורוביץ". הכל התפעלו לא רק מנגינתה אלא גם המספר הרב והמגוון של יצירות שהיא משמיעה הרי היא נותנת 28 רסיטלים שונים בהופעת יחיד ו-30 בהופעות עם תזמורת. ואמנם בצעה 18 תכניות שונות עם התזמורת הא"י, אתה הופיעה לראשונה בגיל אחת עשרה ומאז — למעלה ממאתיים פעם. אלה גולדשטין באה שמעוה — וניצחה.

שחור, חום, בלונדיני...
נהר או כהה, תלתלים
רכים כמשי או בלורית
פרועה וסוררת —
משחת שמפו נקה
מצוינת לכל סוג שערות:
הסוב ביותר לחזק, לנקות
ולספול.

משחת שמפו

**האמצעי האידאלי
לשערות יבשות
נקה חלמון שמפו**

המפיצים היחידים: חברת נורית בע"מ.

ע"ת י"ד
(שלך ושל אחרים)
י"פ
(חיובי ושלילי)
בחירת מקצוע
(נחום כשרונותך)
ע"ס בדיקה מדעית פסיכולוגית
וגרפולוגית פרנולוגיה וכירומסטיה
פסיכוגרפולוג
פרופ' מריאן
רח' אלנבי ת"א
11 (7-4, 1-10) 11

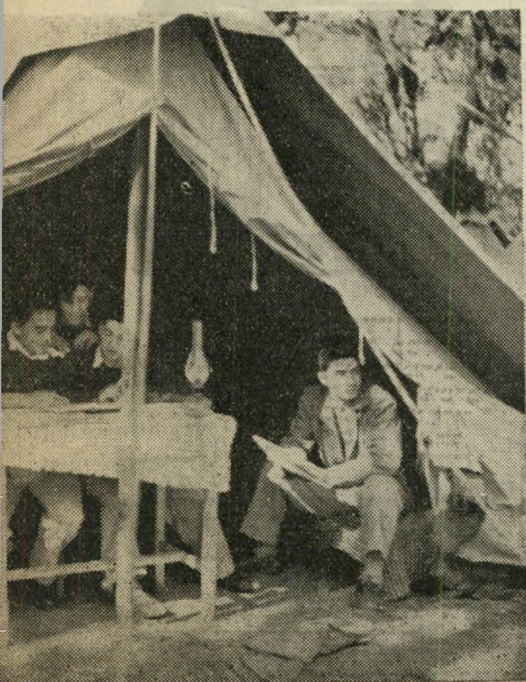

ימים ראשונים במחנה המיון עד שם הנם בויט ז"ל עד הר הכרמל.

פני הנערים משתנים לאחר שבועות אחדים בארץ.

אחד מארבעים האנף שהגיעו.

באמצע מימין :
אחד מערכי החד
נוף העיקריים :
העבודה.

במרכז :
בשביל חזק מהנזר
ער הלימודים במור
סה, שברמת הדי
סה, מתחילים באי
דוקיבות.

למטה מימין :
המשחק, בחופש,
ללא פחד, מחזור
לנערים את
ילדותם.

העולם הזה

עושים עם

ארבעים אלף ילדים עברו דרך מוסדות עליית הנוער, — ממחנה-המיון, שבו מתקבל הילד ביום שבו הוא מגיע לארץ עד לגרעיני הנוער החלוצי, המושרש בקרקע. הדרך — קשה וארוכה. אין זו בעיה שכון וכלכלה בלבד, זוהי בעיקר בעיה עיצוב של דור חדש דור החייב להיות חוטה-השדרה של עס-בדרך. עליית המונים דורשת משענת רוחנית-נפשית כדי להתגבר על חבלי הלידה של העם. התפקיד המרכזי של עליית הנוער הוא גבוש גרעין חלוצי מילדי הפליטה.

רפורטז'ה

מאת

בנו רות נברג

למעלה משמאל:
בעבור שדוש ישי
נים: הנערות הן
לכחורות — באחד
מישובי החתיש
בות העובדות.

למטה באמצע:
שעת עיון במוסד
החקלאי במגורא.
הנערים לומדים ל-
הכור אחד משלבי
המגורים החלון
ציים: האהה.

למטה משמאל:
חדר-הקריאה
מרכז לחברה ודרי
כישת דעת.

ערב לאין קץ

בפינה ישוב זוג של צברים. דיבורם שקט היה. הוא כבן עשרים ועדיין היו עליו מדמים, והיא מחייכת, גדולה מבן-זוגה בכמה שנים. היו מתלחשים ואחר קראו למשופם ובקשו למלא כוסם. התלחשו שוב וחזרו וקראו למשופם... וחזרו חלילה. בצד, ליד הקיר, ישבה חבורה של צעירים בריאים כבני עשר-רנים וחמש. אחד מהם לובש היה חולצה לבנה, למעשה היתה זו גופיה עם שר-חלים קצרים ומחודקים, וחזרו השרירי בלם אל מול פניו האדומים מבכות הבירה שבאה אל קרבו בשעה האחרונה. חזרו קראו לו בוריס.

ליד שולחן מרכזי ומרוחק יותר מאורי ישבו שבעה. ארבעה בחורים ושלוש נערות. דיבורם היה משונה וקולני, נדמה הונגריה או יחנית ואולי ספניולית. אורי איננו מבחין באלו. יודע הוא להבחין בין האדיש של הסבתא והאנגלית שנוהג היה לשמוע מן השוטרים לפני שנתים, ולצרכיו הוא די לו באבחנתו זו.

המנגן החל בניגון של אחד הריסור דים העלילים והאמריקאים וזוגות זוגות עברו בין השולחנות בדרכם אל הרחבה הקטנה.

— מותר לי להזמין את חברתך לריי קוד, הא? — שומע אורי לקולו הגרוני של בוריס כשהוא פונה אל אותו בחור צעיר המתלחש עם חברתו ליד השולחן הסמוך.

אותו בחור מגיע כתפיו ומעלה על פרצופו חיוך טפשי ומורה בידו על הנערה. הוא נוסח להסביר תחילה לאל מלים, ולאחר זמן בעברית מדוברת, כי למעשה לא איכפת לו אם לא איכפת לה.

— הא? — העמיד לה לנערה את השאלה בוריס כשהוא מעמיד ותוקע בה זוג עינים גדולות ואדומות.

תחילה אין היא עונה. יושבת היא כאילו לא אליה הוא מדבר, אותו בעל-גופיה, אולם לאחר שהיא חוזרת ומעלה בדעתה את הדברים שאמר הרי היא קמה ממקומה, מסיימת לו למשקה החרוד שבכוסה והולכת בראש, לפני בוריס. שריריו של בוריס מתחת לאותה גופיה סגורה מושכים אפילו עינם של גברים הרואים בו פארטיון מתגושש, שמוסב לא להיכנס לחיכות עמו שעה שפניו מואמים משתיה, וגם כשלא שתה כלל.

בוריס תופס לה לנערה במתניה ומסובב לה סיבוב ואחר מצמידה אל חזהו הענק ומושיט את לחיו אל זה שלה. אותו נער שישב תחילה נדמה איננו מביט בהם, ואולם מומן לזמן הרי הוא מגניב מבט אל עבר אותה קבוצה של מסתובבים וחזרו ומעביר מבטו אל השולחן, הכוסית הריקה שהשאירה בת-לחיהו ואל אורי המחייך אליו באירוניה, נדמה אפילו בלעג.

המשופם חוזר ומגיע לסביבה ומ-חיך אל אורי כאילו אמר "הבה והש-למנו". אורי מוריד בעצמו את כוסית הקוניאק המונחת גלמודה על המגש הקטן ומעבירה בלגימה אחת אל העבר השני של השפתיים. מרגיש הוא את המשקה העובר בצינוור גרונו והולך ונוול בידיה אל הקיבה ומשם כאילו מתפשט חום משונה ובווער במקצת בגרון ובגוף כולו. אורי נהנה מן העברה ויודע הוא כי ירגיש טוב יותר לאחר הכוסית השלישית. משיגיע המשקה לראשו, ויתחיל מסובב ומשכיח דברים שאין הוא רוצה לזכור. מגיח אורי את הכוסית העגולה שנית על אותו מגש, שעה שהמשופם עדיין תוקע בו עיניו ומנסה לחייך חיוך של "אנחנו חברים, לא?".

— כן, עוד מחיים ציביליים, מה? — שואל אורי כאילו אמר המשופם בקול את אשר ביקש להגיד. ואחר כך הוא פוקד שוב בקול עזין וקר. תביא עוד כוסית.

— מה מחיים ציביליים? — שואל המלצר ומנסה להיחזק בחוט ראשוני (המשך בעמוד 14)

הביניים כשהוא מושיט ידו האחת וכוס ענקית בה אל נערה ששמלתה ליד חזה המלא כאילו מגלה יותר משמסתירה, את שדיה. הנערה מחזיקה בשתי ידיה כלי מלא יין אדום ומכלי זה ממלאה כלי כוסו של האציל. שניהם נמצאים בבית אוכל של הימים ההם ומאחורי הדלפק נראה אכר עם כרס מביט בשנים בעי-נים מבריקות.

— לא רע. — קובע אורי ועובר ומעביר מבטו הלאה. הפעם מסתכל הוא ביושבים באולם. משונה — חושב הוא לעצמו — למה אני יושב כאן ומ-נסה לעשות לעצמי סיכום רציני ומדויק של הנעשה ונמצא כאן. של האנשים, הקירות, היין והמשופם... משונה.

אורי מבני ירושלים היה. תחילה, לאחר אותו מקרה, נהג היה לשהות בחיירות. בבית. תחילה ניסה לעשות מן השתיה מה שקרא בספרים עליו. ניסה להשכיח עצמו בכוס והצליח עד שהתרגל ומצא הדבר חן בעיניו והיה משקה לה לקיבתו מיני מינים של משי-קאות חריפים והיו הללו משכיחים במקצת את הכאב. תחילה כאב פיני ממש אי-שם בירך ולאחר ימן כאב שבמחשבה. לבדו היה. מעולם לא היתה לו חבורה ורק את זיוה אוהב היה לפני כן. למדו יחד בבית-הספר והכינו יחד שעוריהם עד שהגיע פרקם והחלו הולכים יחד לבתי הקפה והקולנוע שב-עיר. זיוה נערה נחמדה היתה. לא יפה, אלא שבנעמיותה, נדמה, היה יותר מי-חיופי משבאותן היפהפיות הידועות לו בעירו. הגיע פרקם והחלו מלטפים אחד לחברתו ובתקופה האחרונה שלפני ה-ענינים הגיע זמנם, והחלו לנים בצוותא משתלחה היא ומצאה תירוץ להוריה על שאין היא באה וחוזרת עם ערב הבייתה. לרוב היה הדבר פשוט. משהח-ליטו להיות יחדיו נהגת היתה לארזו את תרמיל הצד הקטן, ולספר כי היא יוצאת למסע-אימונים. יוצאת וחוזרת לאחר יום ולילה אחד — לילה גיול וארוך מלא בליטופיו של אורי.

משקרה המקרה ובאה זיוה לבקרו בבית-החולים הצבאי, הביט בה מבעד לכאביו והחליט כי הדברים הגיעו לסו-פס. תחילה באה מני יום ביומו ונו-הגת היתה לשבת עלידו והיו מחזיקים ידיהם ומשוחחים על דברים מדברים שונים. משהגיע הזמן והחלים, הפצע הגליד, והמחשבות שבמוחו נתרקמו -- אמר לה כי עליה לעזבו.

— זיוה — אמר לה — אנו גמרנו. — אורי, השתגעת? הרי אין רגל אחת משנה כל כך ואין אחת יכול להפסיק אותו רגש שקראנו לו אהבה אך ורק בהחלטה טיפשית.

— לא, ילדה. הדבר איננו קשור ברגל. קשה היה לומר לה כך אלא שידע כי תהא זו הדרך היחידה שלא להישאר תקוע אצלה וסובל כל חייו מן ההרגשה שהיא היתה כה טובה ונשארה עמו למרות האסון -- הענין הוא לגמרי אחר. הרגש, כמו שאת אר-מתי, האהבה שלי נגמרה. אינני אוהב לך יותר. בדיוק כשם שהדבר יכול להתחיל להיראה יכול גם להסתיים.

— אורי, אתה משקר. חזרה ובאה אצלו וחזרו הויכוחים עד שעזב את בית-החולים והועבר להח-למה בעיר רחוקה. כאן היו הדברים קלים יותר. לכאן באה רק אחת לש-בועים שלשה והיה אורי כראה לה את הפרצוף הדוחה. שחקן טוב היה ואטאט שיכנע הדבר גם אותה. החלה מאמינה כי באמת פסק מאהבה ואין לה לענין הרגל כלום מה לומר בדבר. משנשתכנעה — חדלה מבוא.

בשובו לירושלים לאחר זמן ארוך היה מתחיל ללכת לכתייהקהה לספק עצמו בשתייה. היה יושב בצינור האולם מביט ורואה. חושב ומהרהר. שותה ושוכח.

בשובו לירושלים לאחר זמן ארוך היה מתחיל ללכת לכתייהקהה לספק עצמו בשתייה. היה יושב בצינור האולם מביט ורואה. חושב ומהרהר. שותה ושוכח.

דולה או בבכי קורע לב. המלצר הורה בידו אל שולחן מרוחק באחת הפינות. אורי לא רצה לשבת שם. המלצר החל מוביל, כשהוא צועד בראש, בין השול-הנות ואילו הוא, אורי, עמד והביט סביבו עד שהחליט ונתישב ליד שולחן קרוב ביותר לרחבת-הריקודים הקטנה. המלצר הגיע אל אותו שולחן מרוחק ובחיוך אדיב הזין אותו הכסאות אחורה. פתאום הרגיש כי אין הוא משרת איש. אותו צעיר גבוה וצולע שהגיע לכאן ועמד שעה ארוכה ליד הדלת איננו מאחוריו. הוא יושב אישם מן העבר ההוא של האולם. המלצר נתחייך שוב באותו חיוך משונה, הזין את הכסא בחזרה ושב וחזר אל האורה.

— חבר — אמר המשופם בלחש — שם יותר טוב... אולם לא איכפת לי, רק שבדרך כלל משבאים לכאן בחורים בודדים הם מעדיפים לשבת אישם בפינה. לא איכפת לי... אבל בדרך כלל נהוגים בחורים כאלה לשבת שם ולהש-קות עצמם עד שעה מאוחרת שעה שה-אחרים מסובבים ומרקידים את הנערות ברחבה כאן... לא איכפת לי, אבל...

— אתה מדבר יותר מדי — אמר אורי — הבא כוסית קוניאק.

— בבקשה. — הכריז המשופם, ואמר מלת-נימוס זו כאילו מקלל היה בשפת-אמו ההונגרית.

אורי הוסיף והביט מסביב. על ה-קיר, ממול, היתה תלויה תמונה. נלח-תה ישר, אלא שנדמה מי מהאחרים נתקל בקיפה ומאו נתעקמה, ואין איש נותן דעתו לישרה ולהציב על מקומה הנכון. בתמונה נראה אציל של ימי

אורי הכנים גופו אל מעבר מזה של הדלת ומצא עצמו בקצהו של אולם מ-שונה בו ישבו פה ושם מספר אורחים ליד השולחנות הקטנים. האולם בנוי היה במעין זווית ישרה ובמרכז, במקום שהזווית פונה, עמד הבר — מזנון ה-משקאות. מאחורי שולחן-הבר ניצב בעל-המקום ועל ידו נערה כבת שבע-עשרה, שעורה לו בערבובם של המש-קאות. בכל כמה דקות היה מגיע לכאן המלצר המשופם ומקבל את הכוסיות והבקבוקים שהעבירים בנימוס רב אל אותם אורחים, שישבו והריקו אל קרבם כמויות רציניות של אלכוהול. פסטי-החשמל היו מוסווים ובקושי יכולת לר-אות את המקום ממנו הבהירו במקצת את האפלה. היה באורות אלו משום א-וויה מיוחדת במינה בלחית אותם משקאות וצלילי המוסיקה של התזמורת בת המנגן האחר. הוא, המנגן, גבר כבן חמישים, מקורח ושמן, נידנד עצמו לקול צלילי הג'ז שהוציא בקלות ובאמנות מרובה מן הפסנתר. יש והיה מחליט פתאום לשנות משהו. נהג היה לקום בחשיבות מרובה ולהזין עצמו אל עברו השני של הפסנתר, מלביש עצמו בסינר שחור ולוקח לידיו את האקורדיון המונח על כנף הפסנתר. ניגוניו היו עליזים לרוב ורק לעיתים רחוקות נהג היה להשמיע לאותם המיושבים ליד השול-חנות את מנגינתו העצובת היפות.

"תזמורת יעילה ביותר כשרק איש אחד הוא החבר בה" — חשב אורי.

המשופם העלה על שפתיו חיוך. אורי שם לב כי רק שפתיו חייכו, פניו ועיניו נשארו רציניים ועצובים, עד ש-נדמה היה, כי הנה יפרוץ בצווחה ג-

רֵאוּדוֹר
הסיגריה לדורנו הגא
אחים בזרנו בע"מ

כדאשחקד...

אנו חוזרים אל יום האתמול.

עם ראשית שנת 1950 נכנסת מועצת עיריית תל-אביב, — במושב הנוכחי — לשנת קיומה ה-15 ובמקום להסתלק היא, כאילו, מחדשת את ימייה כקדם... אכן שוב לא תושמש (ומי ידוע עד מתי) הנהגת העיר תל-אביב, בת רבע מיליון הנפשות, מידי נציגיה הרשמיים שעוד לפני 10 שנים צריכים היו וחייה בים היו למסור את ההכרעה על גורל שלטונם לידי הבוחרים.

והרי גדולות ונצורות חלו בעיר זו מאז 1935 כשמספר בוחריה היה 20 אלף לעומת שנת 1950 כשמספר בעלי זכות הבחירה בתחומיה היא (פרט ליפו!) הוא כ-135,000.

נגיד ברורות וגלויות: מפני שכמה מפלגות יראות מתוצאות הבחירות. כל הטענות ונסיגות ההוכחה שועדות הפנים של הנכנס לא הכינה עדיין את חוקת הבחירות המתקנות לכל העיריות לכן אין לערוך בחירות בתל-אביב לרשות שיש לה כבר פנסיונרים מושלם. דברים אלה אין להם שחר.

יצחק גרינבוים הוכיח בעריכת הבחירות לכנסת שאם רוצים לקיים בחירות אפשר להכין הכל במהירות יבוק ממש.

והטענה שיפו "הבלתי מסודרת" מפריעה — שוב תחבולה היא ותו לא, כי אילו היו המעוניינים, — מעוניינים באמת בבחירות מהירות בתל-אביב, יכלו להכין את פנסיונריו בעוד מועד או להפריד את הבחירות מיפו מאלו של תל-אביב.

אילו רצו, אבל הם אינם רוצים! ומדוע אינם רוצים — גם זה איננו סוד עז.

חלו תמורות במצב רוחו של הצבור בתל-אביב הרחב. חלה תזוזה ל"מערב" ול"מזרח" וההרגשה היא שבחירות למועצת עיריית תל-אביב עלולות להביא הפתעה בלתי משוערת מראש.

יש המנבאים שהפעם תהיה הצבעת ההמונים הרחבים משקית יותר ממפגש גלגלי, מעשיית כדאית יותר מרעיונית כיתתית — וכאן נעוץ שורש הבהלה... מתחילים ל"נס" שהבחורים ישובו להיות "טובים", מנוהלים ע"י פרוגרמות מילוליות, ריקות מתוכן מעשי.

כנראה שתקציב שנתי (כולל ההקצות המיוחדות לעבודות צבוריות) שאת רובו המכריע על תושבי העיר יחליטו מכיסיהם פתח, את עיני המחויבים לשלם. והם יבחנו כדבעי ובשבע עינים את רשימות המועמדים על מנת להבטיח מראש שההשקעה תהיה משקית חסכונית ושמנהלי ענייניה של העיר יהיו נאמנים על התושבים לא רק מבחינת כשרות מפלגתית אלא בעיקר מבחינת כשרות-משקית. צדק-סוציאלי ויעילות השירותים.

הרכב המועצה הנוכחית חסר יעילות הוא, ההבדל בקול אחד בין הגוש האזרחי וסיעת הפועלים בעוכרי העיר הוא, כי יש ועניינים חיוניים תלויים בחסדי יחידים בעלי זכות הצבעה אך ללא אבטוריסטה.

המפנה שיבוא — מן ההכרח כי ישנה את פני המועצה תכלית-שינוי. ודוקא משום כך שריים הגורמים המעוניינים בפחד שמא יהיה המפנה בעוכריהם. ובכך סוד הדחייה...

ה"גוש" וה"סיעה" יחד רואים כעת כדבר מובן מאליה שראש העיריה מר י. רוקח יגש להכין את הצעת התקציב החדש לשנת הכספים 1950/51, משמע שהמועצה הקיימת רואה עדיין את תפקידה כ"סמפניה בלתי גמורה".

הכושי עשה את שלו —

הכושי בא !

מאת יהודה הראל

אותו שומר-שדות, שרכב על סוסתו ושמע רחש מזור בוקע מהרפת נח"רד מאד. שמועות משמועות שונות הלכו בקרב השומרים על המסתנים ושיטות לחימתם. ביום — נראו ספורים אלה דמיוניים וקלושים מדפי רומנים עבשים מדורי דורות, אלא שבליה היו חוזרים בדמיונו באכזריות מוחשית ומעוררים דקירה מזור בבטנו.

הוא עצר את סוסתו. בלילה היתה זו סוסה ערבית אצילה, רכוש שומרי השדות מימי מסחה וסגירה, אלא שעם הגיע אור היום היתה הופכת לפדרת עבודה מזדקנת המכונה "ניטה" בפי ילדי המשק.

כאמור, עצר שומר השדות את סוסתו, האהיל בכף ידו על עיניו — צפה והאזין.

הרחש המזור מהרפת חזר ונשמע. השומר לטף בתבה את האקדח העץ קי התלוי לו על צדו והקשיב לרחש. הפעם הבחין ברקיעות רגלי הבהמות ובחלישה מסתורית שבקעה מהרפת. — "מסתנים" הדרו! בחרדה, ולא הבין כיצד זהו סוסתו בדהירה לעבר הרפת.

שני סוסים ורים היו קשורים לשער הרפת ונעצו מבט מטומבל בשומר ובסוסתו. פזויה — הפרה ה"בתולה" של חניצה הרפתנית טיילה לה להנאתה בחצרי, נשפה את איור הסתו הקריר והציצה מדי פעם בירח המלא, ששט בנחת בין גלי עננים. מהרפת בקעה לחישה מזורה, תעריבות של קקיע ערבי ופקודות צבאיות.

שומר השדות החליק מסוסתו שפני תה אל שני הסוסים הורים והחלה מתנה אתם אהבים.

הוא תפש מחסה אחרי גופה של פזויה. "הבתולה" החליק מאחוריה לפי כל כללי הלב"ב שלמד בקורס מכ. היסטורי, חדר לרפת שלף את אקדחו הבלתי משומש משנים ובקול הליבוודי בלשי קרא עברית, אנגלית וערבית: — איזכר למעלה פליו!

שנים עמדו באורוה ועסקו בהתרת הפרות הקשורות. אחד מהם שחור כפי הם והשני סגנוני עטור כתובות קצ' קע מכחילות.

השנים הרימו את ידיהם השעירות הגרומות ויצאו תחת איום האקדח מהרפת.

המקועקע היה זריו והצליח להתייחס חמק בחשכת פרדסי הסביבה. הכושי נמסר כבוד לשוטר שהוועק, ושומר השדות זכה בכינוי חדש במשק: "מלך השומרים".

על ספסל הגאשמים ישב הכושי-המסתן — בגאווה שחצנית. מבטו הגאה נשאר תקוע בפני השופט שהכריז על חיובו בדיון.

כשנשאל אם יש בפיו לאמר מלות הגנה קם הגאשם, קעקע בגרונו וב-קולו העמוק אמר בערבית:

— אינני מסתנן ולא באתי לגנוב. נולדתי בסודן בבית חקלאים. אני אר-הב חקלאות ורוצה להגדיל את משק, עם פרוץ הגיהאד הערבי התגייסתי לצבא המצרי ופלשתי לארץ יחד עם הבריגדה המהוללת. כשהגענו לחברון נותקנו ממזרים ונשארו בעבר-הירדן. נאמר לי כי עשיתי את שלי, ויכול אני ללכת לאן שרגלי תובילנה אותי.

באתי אליכם ללמוד חקלאות. חדרתי לכפר יהודי מפני ששמעתי שפרותיהם עשירות. וכאן אפשר להרחיב דעת. תפסוני בשעה שלמדתי את סוד חייהן של הפרות היהודיות. אינני רוצה לגנוב! השופט הרבה קצרות והחליט שנאום ההגנה אינו משכנע כלל. ואשר ללמד דים — ידועות דרכים אחרות של כניסה למשק יהודי, והחליט לאסור את "התלמד הכושי" ל-18 חודשים.

מימין לשמאל: "שקספיר" נעיר (י. גבאי) וישעיהו פלדמן-אלון (מ. מרגלית) במחזה של הסופר הצעיר אהרון מגד מחי הקבוצה.

זה לא מרגיז

מספיל אצלנו מר שאלוני, חדר מס' 23.

הבורגני והפועל

בחדר המתנה לאחד המשרדים הממלכתיים נקלעו מספר אנשים. מקצתם התיישבו על הספסל היחיד. בקצה הסף של ישב צעיר עוטה חליפה אלגנטית ומהודרת, מגולח ומצוחצח למשעי. לידו השתרע אדם בגיל העמידה. כפי הנראה פועל בניין, כיוון שבגדיו המרופתים העלו שכבות טיט ועפר. הצעיר לא שבע נחת משכן זה והיה משתדל להתרחק ממנו מדי פעם בפעם.

פועל הבנין הרגיש, כי הצעיר סולד מקרבנות. דבר זה העלה את חמתו עד שלבסוף התפרץ ואמר: "שמע אתה! לא נאה לך לשבת כבר על יד פועל, הא? ! עליך להיראות דווקא על הכבוד שנפל בחלקך לשבת על יד פועל, בורגני "מכובד" שכ"מותר לו".

לשמע הדברים אלה פנה "הבורגני" אל הפועל:

"שמע חבר! אינני בורגני ולא בנו של בורגני. אני פועל כמון, אולם אין ברצוני שתלכך לי את החליפה היחידה ששרדה לי".

בחן את זכרוך

שני שחקנים ידועים בפרט מפורסם מאת סופר צעיר ידוע. מה שמותיהם? (תשובה בעמוד 18).

פסנתרים

מסירות ידועות — במכתב גדול ופטרמן את יון, תיא. רח' רשי

ערב לאין קץ

(המשך מעמוד 12)

זה ולקשור שיחה עם אורי, אלא שאורי כבר איננו מביט בו. נתון הוא כבר לבורים ולנערה. לחיה של זו מנחת כבר אישם בין כתפיו של הענק הנחמד והאדום והיוכה נראה כה טפשי עד שהוא פורץ בצחוק רם. המשופם מרגיש עצמו טיפשי. חושב הוא כי אליו ולו צוּחַק אורי והוא מעלה על סרפופו את ההבדל המסחרית-נימוסית ושוואל :

— מאותו דבר ?

— כן.

עד עכשיו לא הביט אורי אל רגל ליהם של הרוקדים. גופם ופניהם, נדמה היו מטרותיו ואילו עכשיו, משנראתה לו אותה נערה בירוק, שלח והעביר מבטו אל רגליה ורגלי חברה לריקוד. הוא החבר לריקוד, נועל ועלי-עבודה שחור רות מצוחצחות יפה למסרת הביקור בבית-הקפה. לבוש היה מכניס-חיקי של חיל, מכנסים ישינים וסימני הגיהוק המהיר שצושה, כנראה לפני שעה אחת בלבד, עדיין נראו מעל לכתמים המע-סים. הנערה נעלה לרגליה סנדלים לב-נים, שרצועת צר צרה ולבנה עולה מאחורי הרגל ומחבקת את הקרסול, ושבה ועולה ומתחברת עם רצועה שניה שוב מאחורי הרגל. היו לה רגלים יפות. רגלים מתוסבות. רגלים צחורות... רג-לים שאין בהן מתחם... רגליים...

— במקום לשכוח אני בא, ומביט ונוכח — אומר לו אורי לעצמו, וחוזר ושולח מבטו אל אונן הרגלים הלבנות והמחוטבות של הנערה המסובבת ונעלי-מה, תורת ומתגלה.

— מה לשכוח ?

אורי מביט ורואה את המשופם שחזר ולא איבד תקוה לקשור שיחה עמו. הלז שמע את הדברים שנאמרו בקול רם ושעה שהניח את הכוסית הבאה של הקניאק, שאל שאלתו.

— לשכוח שיש לי רגל עץ שלמה... שלמה מן הכף ועד למקום מסוים, רגל לכל ארכה... רגל מלאכותית... רגל עץ. רגל שאיננה שלי, שאיננה רגל כלל ועיקר. רגל...

— טוב, טוב, אל תתרגש ואל תזעק — אומר לו לאורי המשופם שעה

שזה מרים קולו מבלי שהרגיש בכך וזהו כמעט צועק את דבריו האחרונים. המלה רגל קיבלה בפיו צורה מיוחדת במינה.

אורי נשתתק. הבחין כי עבר את הגבול המותר, למעשה עבר את הגבול שלא רצה להגיע אליו. הכריח עצמו לחשוב מחדש והרים מבטו אל המשופם.

— שב רגע — אמר — נעשה "שולם".

— עכשיו כבר מאוחר — מחייך חיוך מנצח המשופם כשהוא דוחף ידו לכיס מעילו הלבן ומשאיר על השולחן את החשבון המוכן מראש.

— אל תפחד — נהנה אורי מן המלצר — איני עומד לספר לך את תולדות חיי ולשעמם אותך בסיפור הסבל הרב שעבר עלי, המקרה של הקרב האחרון בו ירדה הרגל, ועוד ועוד. על זה כבר עברתי מזמן. שב סתם, ונשתה כוסית יחד. לריקוד אפשר להזמין נערה היושבת עם מישהו אחר, אולם אינך יכול לגשת לאותו פרצוף היושב שם עם השמנונות הצהובה ולשאל אותו: "שמע, מותר לשתות כוסית עם נערך, הא ?".

המשופם נתחייך. הלך לדלפק וחזר כשעל מגשו שתי כוסיות מלאות. לאורי ולו.

משנסתיימה המנגינה ואותו מנגן העביר מטפחתו על המצח החלו האור-חיים חוזרים לשולחנותיהם. הנערה בירוק עברה בסמוך לשולחנו של אורי ושלתה אליו ואל המלצר שעמו חיוך של טוב-לב. חיוך מזמין. אורי ידע, כי יכול היה אותו רגע לעכבה ולנסות דבר אליה, אלא ששוב חזרו הדברים במחוז ושוב חזר וחשב על זיוה. הכי דאי להתחיל הכל מחדש ? הכואי ונכון היה לשלח את הנערה שאהבת כל חיך ולנסות להתקרב לנערה חדשה ?

— לחיים. — אמר המשופם.

— לחיים. — אמר אורי.

משסיים את ארבע הכוסיות והחל הקניאק חודר לראשו, נתרוםם, שילם את המגיג וצלע בצליעות גדולות ורח-בות אל הדלת. פתחה והעביר גופו אל מעבר מזה של המסך.

מ. שטרנברג את ש. פריד

משרדי ביטוח

תיאביב, ב'יהודה ו'

מ. ד. 1110, טלפונים: 3164, 4854.

סחלקה מיוחדת

לביטוח מכונות ופצויים לעובדים

סדור נזקים במקום

נוער חכם דתחיה

(המשך מעמוד 3)

בקיבוצים ובמוסדות ההתישבות העובדת. הנער לומד כחמש שעות ביום, ועובד שלוש שעות בשדה, בע'בודות הבית השתות, בדפסה, כלול, בפרנס ובמי-סעם. הוא מקבל חינוך אינטנסיבי לחיי הכפר והתחבר-השיתופית. גם מקצוע קונה לו המתלמד ועם גמר המחוורים יוצאים החניכים למשקים השונים, לצבא, להתשלמות לימודים וחלק מסתדר במקצועות, שרכשו, אף בעיר.

קשים לא מעטים מתגלים בבנין החברה והחשוב שבהם הוא הדיספרפורציה הגדלה וחולכת בהרכב המיני. אין מספרן של הבנות יחסי לזה של הבנים והוא גורם ראשון במעלה להפרעות רציניות במבנה

קוראינו כותבים לנו

שני עברי הירדן ב"ר

הובא לידיעתי קטע מגל' עתונכם מיום 13.10.49 הדין ב"יצוגם" של שני עברי הירדן במחלקת הדרמה של מכללת "ייל" הירוקה, שבניו-היבן, קונקטיקט, ארה"ב, — והואיל ואנכי הנני "נציג" ישראל שהוזכר שם, אבקשך לפרסם בעתונך את ההערות והתקונים כדלקמן: א. לפני צאתו לארה"ב עם שחרורי מ.צ.ה.ל. שמעתי אף אנכי כי בתו של המלך עבדאללה עומדת להיות "חברת" ללמודים כאן, ויש לשער, כי הידיעה שפורסמה בעתונכם שאיבה מאותו מקור שמסר לי ידיעה זו, בבואי הנה בדקתי את הדבר, ונתברר, כי בתו של עבד-אללה מעולם לא פנתה למכללת "ייל" בבקשה להתקבל לאיו מחלקה שהיא. ב. במחלקת הדרמה של מכללת "ייל" לומדת זו השנה השלישית גב' שרין דאברים, שהיא שארת-בשר של עוצר עיראק הינוקא, ומשום קרבת המשפחה של עוצר עיראק למלך עבדאללה — מסתבר כי אף גב' לאו היא קרובתו של המלך עבדאללה. גב' לאו היא ילידת טורקיה, בת לאם עיראקית ממש — פתח המלוכה העיראקית ואב טורקי. לאחר מות אביה נישאה אמה לנסך-הדבר כלל הנאצית לעיל, הגני הפך סעדי, המשמש ציר עיראק בלונדון, ואף הוא ממקורבי בית-המלוכה. גב' לאו השתלמה בטורקיה ובלונדון לפני הגיעה למכללת "ייל". את שנות המל-חמה העולמית השניה בלטה, כפי שנא-מר לי, בגרמניה הנאצית. לפני כשנה נישאה למר לאו, תלמיד באגף לדרמ-

טורגיה וכתבת-מחזות במחלקת הדרמה של מכללת "ייל", יליד אמריקה, ממש פחה שמוצא מגרמניה, ושהגרה לארה"ב לפני כ-70 שנה. גב' שרין לאו משתלמת כאן בתורת המשחק, וזו השנה השניה ללמודיה כאן. היא ממלאת כרגע תפקיד של פליטה יהודית מדאכא-במחזה מקורי שנכתב על-ידי מר לואי אורמונט, צעיר יהודי מפילדל-פיה, המשתלם במכללת "ייל" בכתיבת מחזות. (כחו של גורל...) עלי לציין שיחסה אל התפקיד והמחזה ובעית הפ-ליט היהודי הכרוכה בו — הוא הגון ואף אהוד, וללא כל דעות קדומות גב' לאו היא, אגב אחת התלמידות המצטינות בתורת-המשחק, שמועה שלא הצלחתי להשיג את אשורה ממקורות מוסמכים — אומרת, כי גב' לאו בלטה את הקיץ האחרון כיועצת דרמטית לאחר ממחנות-הקיץ לנוער, הנערכים מטעם התנועה הציונית בארה"ב.

ג. יש לשער כי המקור לידיעה שפורסמה בעתונכם, ושנמסרה אף-לי לפני נסיעתי, התכוון לגב' לאו. ד. "העבר המערכי של הירדן" מיוצג אמנם על-ידי במחלקת הדרמה של מכללת "ייל", אולם הקדימני ב"ה"ס למשפטים ד"ר כגן. למרות שאין בהזדמנות זו לציין את השם הטוב וההערכה הרבה שיש כאן כלפי התי-אטרון העברי בארץ, וביחוד כלפי "הבימה". הידיעה שהופצו בשעתו בא-רץ על כשלון "הבימה" במסעה לארה"ב מן הבחינה האמנותית — הן חסרות שחר. גרעון תמיר, מכללת "ייל"

בוזול ואן-דון / מאת דיסון ראניון

בוזחאל ואן דון היה הבעלים והעורך של "אלוף הבוקר".

הוא היה בחור טוב. תמיד דיבר בשבחם של הבריות.

שם אשתו היה מרטל. וזה כל מה שיש לנו לומר על הגברת ואן דון. סיסמתו של בוזחאל ואן בעתונתו הייתה: אם אינך יכול להועיל, אל תזיק. הוא היה מאמין בזהב בנזעם ובאור. הוא גילה את שפמו, וגם על קדקדו לא היה לו שער מיותר. הוא טען כי יש משהו טוב בכל אדם. תמיד כתב דברים נעימים על כל אדם בעתונתו. מעולם לא כתב מלה רעה על שום איש.

בוזחאל ואן דון התקשה מאד בהחזקת עתונתו. אנשי העסק בעירו היו נותנים לו מודעות רק כשרצו. בדרך כלל, לא רצו. הם ידעו כי בוזחאל ואן דון לא יטרד אותם. ב"אלוף הבוקר" שלו. איש לא נתן לבו אליו או אל עתונתו, משום שהכול ידעו כי בוזחאל ואן דון הוא טוב לב ולא ייגע לרעה באיש, ויכתוב כמה מלים נאות על כל מי שהתחתן, ועל כל מי שמת יכתוב הספד נחמד, ולא יכניס לעתונתו שום דבר שאינו רצוי למישהו.

ואז יום אחד התחיל בוזחאל ואן דון לחשוב. הוא מצא כי "אלוף הבוקר" הולך ונחשך תניוק חסר אב, וכי הוא עצמו עומד בפני סכנת רעב. הוא אמר לעצמו: לעזאזל הנועם והאור. אין בהם תועלת. הוא התחיל חובט לבריות על קדקדיהם.

הוא קרא לפוליטיקאים שקרנים, וגנבים, ורוצחים.

הוא אמר כי חצי מתושבי עירו צריכים להיות בבית הסוהר.

הכול אמרו כי דברים אלה הם גזמא.

הכול אמרו כי מספר האנשים שצריכים לשבת בבית הסוהר אינו עולה על שליש התושבים.

כמה אנשים דיברו על זה שצריך להמית את בוזחאל ואן דון. הוא אמר כי לא איכפת לו, וכי מוטב לו להירצח מאשר למות ברעב.

מעתה לא השמיט מעתונתו שום דבר. הוא התחיל מפרסם חדשות על האנשים החשובים שבעירו.

זה הטרדי אותם מאד. הם התחילו לפרסם ב"אלוף הבוקר" הפוליטיקאים התחילו לחשוב על בוזחאל ואן דון כשהיו מנתחים לעצמם נתחים.

במשך ששת חודשים היה "אלוף הבוקר" העתון המצליח ביותר במדינה. בוזחאל ואן דון קנה דפוס חדש, ואת הטור של הלטר וינצל.

כול תושבי עירו היו משתבחים ב"אלוף הבוקר".

הכול אומרים כי בוזחאל ואן דון הוא עורך מצוין, אם כי אין על שפתיו תמיד מלים נעימות לכל אדם.

ונעל לנעול. וכאשר אין להשיג את זאת בדרך הישרה, גם דרך הפשע הופכת לרצויה. האם אין מוסדות עלית הנוער חייבים להתערב ולקלוט נערים נדחים ומופקרים אלה? האם פטורים אנו מלהגיש סעד וחינוך עממי מתקדם גם לנער אשר עבר את גיל הארבע-עשרה ?

בעיה זו תובעת את פתרונה מיד. יש לאפשר גם לאלה מהנוער להקלט במוסדות החינוך היפים, לספק גם להם את החינוך הדרוש ואת ההשכלה החיונית, לסלול לפנייהם את הדרך לאשר ולשתפם בבנין המולדת. מרובים ועצומים עדיין הקשיים בהם נתקלים מוסדות עלית הנוער, אך מפעלם הנאה שהקימו במדינה יישמש להם עידוד לקראת הישגים גדולים יותר בעתיד.

החברה וקליטת הנוער במקומות ההתישבות. גם עד כה עלה אחוז הבנים במשקים 60-65 אחוז והתהו גורם מפריע בהתפתחות החברה. עתה הוחמר המצב בהרבה ואי-ההתאמה השרירת הגיעה לממדים של בת אחת לעומת ארבעה בנים. ברור שאי-לחשוב ברצינות על הרעב של חברה עצמאית, קיבוץ או קבוצה בתנאים אנומליים אלה.

בעיה חמורה שעדיין מצפה לפתרונה היא סי-דורם של הנערים בגיל 14-18 שנה, נערים שלפי גילם אינם מתאימים יותר מסיבות שונות למסגרת החינוך של מוסדות. נערים אלה אינם נקלטים כלל, הם מושלכים כבר עם בואם ארצה לרחוב והופכים למשטטים. עבודה למצוא כמעט ואי-אפשר, אין חברה שתקלטם, הם מעשנים צריכים בגד ללבוש

והאורח מה הוא אומר?
מאת מ. רמקור

החלה הנסיגה
הנציגים המכובדים של המדינות הקאטוליות, המוסלמיות והסלאביות יצאו ידי חובתם: הם הצביעו בעצרת האומות המאוחדות בעד התכנית האר-סטרטגית להוציא את ירושלים מתחום השלטון של היהודים והערבים ולהר-כיש עליה שלטון בינלאומי. תכנית דמ-יונית זו, שמפלגת הלייבור האוסטרלית הפריחה אותה ערב הבחירות הכלליות באוסטרליה, כדי לזכות בקולותיהם של הקאטולים באותה ארץ, לא הצילה את ממשלת ציפלי-איוואט ממפלגת הנהחלה אכזבה גם לאירגון האומות המאוחדות. שכן הרוב של שני שלישים ויותר אשר התכנית האוסטרלית קיבלה בע-צרה, לא יכול להפוך חלום לתכנית הניתנת להגשמה.

עתה מבקש יושב ראש מועצת הג-אמות להציל את כבוד העצרת על-ידי הצעת פשרה: "הגוף הנפרד" שיו-עמד לפי המלצת העצרת תחת שלטון בינלאומי יצומצם, כל ירושלים החדשה תוצא מתוכו והוא ישתרע רק על הר ציון, הר הזיתים, הר הצופים והעיר העתיקה — חוץ מהר הבית, שישאר בתחום שלטון הערבי. ידיעות מרומא אומרות, כי גם הואטיקאן "חותר" על הבינאום של ירושלים כולה ומסכים למובלעת מצומצמת שתכלול בעיקר את המקומות הקדושים.

הנסיגות הללו לא תסייענה לפתרון השאלה. "תפסת מרובה לא תפסת" — ועכשיו מרגישים לוחמי הבינאום את התוצאות. גם נסיונם "להוריד מהמ-חיר" לא יועיל ואף לא יהיה לכבוד לאר-ם. החלטת העצרת אחת דתה — להתבטל, ובכינוס הבא של העצרת יצטרכו להעלות על הפרק מחדש את כל השאלה ולא תהיה לאר-ם בריחה אלא להסכים להצעת ממשלת ישראל בדבר סידורים מסויימים להבטחת קיו-מם של המקומות הקדושים והגישות החפשית אליהם.

הכנסת תשובה
לתדיאכיש? לה לירושלים. בין כה וכה כרוך הדבר בקי-שיים עצומים ובהוצאות גדולות — והאוצר צועק חמס: "מניין אקח את הכסף הרב הדרוש למיבצע ההעברה?" הוויכוח בכנסת חיזק את ידי הממ-שלה ועכשיו, משוכחו בקריה, כי חל-

מה הסכנה ומועצת הנאמנות אפילו אינה מעלה על דעתה אפשרות לע-שות צעד כלשהו בירושלים בלי הסכ-מתנו, אלא היא מחפשת נוסח פשרה, השתררה ההרגשה, כי "יצאנו ידי חובתנו" כלפי ירושלים ואפשר כעת להיסוג קצת מפעולות ההעברה של הממשלה והכנסת. עובדה היא, כי לשכת הנשיא נשארה עדיין בקריה וכן נשארו משרד החוץ, משרד האוצר ועוד מוסדות ממשלתיים מרכזיים בתל-אביב. עתה נשמעות "אנחות" על הקי-שיים בקיום כל ישיבות הכנסת, על ועדותיה, בירושלים ומדברים על אפ-שרות לחזור אל בנין הכנסת בתל-אביב. "באורח זמני" או לקיים בירד-שלים רק שתי ישיבות בשבוע ושאר העבודה בתל-אביב.

מה זה ציונות?

בינתיים התכנסה מלי-ציונות? את ההנהלה של הסוכ-נות היהודית, בהשתת-פות חברי ההנהלה מאמריקה, הדאגה הראשונה, כמובן, היא הדאגה התקצי-בית. ההכנסות מן המגבית המאוחדת פחתו דוקא בעת שהעליה היא בקצב של מאות אלפים נפש בשנה, בעת שהשטחים המחכים לטיוב וליעור נמ-דים במאות אלפי דונאם, דוקא בעת שאלפים ורבבות עולים וחיילים משה-רים מחכים בתור להתישבות. מלבד השאלה הכספית צריך להחליט סופית על כינוס הקונגרס הציוני השנה ועל אופן בחירת הצירים מישראל ומארצות הגולה. עתה, כאשר קיימת הכנסת, היש עוד הצדקה לייצוג גדול פי שלושה הניתן לשוקלי השקלים בישראל לעומת הציונים בארצות הגולה? ובקשר לכך יתפתח ודאי דיון עקרוני על דרכה של התנועה הציונית בארצות השונות ועל השאלה הנוצחית אם ציונות פד-רושה התכוננות לעליה לישראל או סתם תמיכה כספית בעלייתם של אחר-ים וקיום המסורת של "געגועים לציון"? בשאלה זו יביאו את הצ-עותיהם ד"ר נחום גולדמן ודניאל פריש — הידועים בנאמנותם לאידיאל הציוני ובחוש המעשי שלהם גם יחד.

הכנופיות בפעוריה

בשבוע האחרון נראו סימנים מדאיגים להת-חדשות פעולות הטרור של כנופיות המופתי. לא עוד גניבת בהמות או שוד היבול, אלא רצח מאורגן לפי כל שיטות הטרור — אלה היו מעשי המסתננים בסביבות חברון ובית נבאלה. המוקש שהוטמן ליד בית גוברין קיפח את חייהם של שני קצינים צעירים בצבא הגנה לי-ש-ראל. הפשיטה לכפר ענא באישון לילה נסתמיה ברצח איש ואשתו ובכפיצת-בתם הקטנה. היו גם התקפות על ערבים, בכפר זכריה — כפר של נוצרים בשטח ישראל — נצח ילד ונפצעו שלושה ערבים מכדורי הכנו-פיות, המזוינות בנשק אוטומטי, הלוכ-שות מדי חיילים או שוטרים.

גם בתחום שלטוני של הלגיון הער-בי משתוללות הכנופיות ונודע, כי התחולל קרב בין הלגיון לבין הכנו-פיות בקרבת חברון וראש המשטרה בכפר יאטה נהרג.

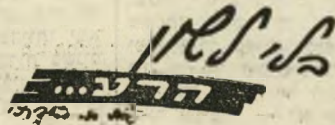
לא נתפלא אם מקורות מסויימים יכתירו את הרוצחים בשם "לוחמים פאטריוטים של העם הערבי, שיצאו למלחמה נגד מתנגדי המשטר הבינלאומי בירושלים..." אבל יותר משמדאיגים אותנו להטי התעמולה של הבינאום, צריכה להדאיג התחדשות הטרור והת-ערערות הבטחון לאורך הגבולות. הלי-כחם של עולים חדשים להתישבות בכפר הנטוש ובישובי-ספר תלוייה בהבטחת שמירה מעולה ובטחון החיים. לא על-ידי פעולות-עונשין נגד כפרים של פלחים שקטים (כגון במקרה ואדי פו-קי) יושג הבטחון, אלא עליידי הגברת כוחות השמירה ועירנות השמירה באור-י הספר.

קוראינו מוזמנים לחבר כותרת לציונים זה: שוטר משגיח על גל שר אופניים שנלקחו מבקליהם על שרא היו בידיהם רשימות.

הכותרת הטובה ביותר תזכה את בעלה בפרס של לירה אחת. צילום: קאופמן

נעשה הדבר? זאת נראה בהצגת-הכ-כורה של הקומדיה "חליל הכשפים" שתוצג ביום א' בביומו של ש. פינקל.

י. מנוחין יקדים את חפץ
הכנר העולמי י. מנו-חין יקדים את חפץ הסוליסטים המז-סיקאליים, והוא ישימע את גנינתו בישראל עוד לפני "חברו למקצוע" ישה חפץ, שיהיה כאן אור-חה של התזמורת הישראלית. מנוחין, הבא לישראל לפי הזמנתו של האי-מי פרסריו ק. גינזבורג, ינגן את הקונצרט הראשון שלו ב-25 באפריל ש. ז. בתל-אביב, ובת לתינו ליד הפסנתר, תהיה אחותו חפצי-בה מנוחין, המופיעה אהו. בכל מסעותיה מנוחין יופיע גם בקונצרטים עם התזמורת הפילהרמו-נית, ואם בקורו של המנצח המהולל סרגי קוסביצקי בישראל לא יתאחר, הרי ינצח כאן קוסביצקי על מסר קונצרטים שהסוליסט בהם יהיה מנוחין.

מושב זקנים
ב"הבימה" ביום א' הבא, תהפך במת "הבימה" ל"מושב זקנים" עם זקנים וזק-נות גלמודים, כפי שאנו רגילים לראותם במוסדות אלו בעירנו. אלא שחברי "מושב זקנים" זה אינם רוצים להשאר זקנים ואפילו בשארית ימיהם ובאחד הימים מורידים הם זק-נותם, "הלאה הזקנה, יחי הנעורים" אומרים הם ומרגע זה מתחילים הם לחיות במושב הזקנים חיי צעירים על כל פרטיהם ואפילו "רומנטיקה" ו א ה-בה אינה חסרה אצל "צעירים" אלה... כל זה נוצר בכוח "חליל הכשפים", איך

הופעה משפחתית
אחרי התוכנית הראשונה של ג. לוביץ כאור-חת, יבוא ביד-לח. ז. "הסבוב השני", והפעם — עם "חז-ספת כח", השחקן והזמר מ. מכא-לוביץ, בעלה של ג. לוביץ, שבא אתה מחוץ לארץ. גני אומרת הפעם להפתיע את הקהל בהגישה יחד עם בעלה דואטים ואפילו כמה מערכונים. היתה זאת כפי שאומרים תוכנית חד-שה בתוספת ה"שלאגים" הקודמים של האמנית שנתחברו על הקהל. המלוח של קונצרט "משפחתי" זה יהיה כמר-בן — ש. פרשקו.

א. ברגר נסעה לה האמנית אל-וה"פלאפל"
זבט ברגר להופעה לחיפה. בדרך עמדה בחדרה לאכול מה שהוא. ראתה את דוכן ה"פלאפל" בככר חנית ואוטובוס-סים ונחלשק לה לסעוד מן המאכל ה"לאומי" שלנו. ה"פלאפל" מצא חן בעיניה וטעם לחיכה, ומשראתה ילד "צבר" בכזה אותו במנה "פלאפל" באמרה לו "אכול, זה טעים מאד", ה"צבר" חיך ואמר: "את מספרת לי?"

השתתפותי הכנה בעצר משפחת שושני בהלקח מהם ללא עת יוסף שושני ז"ל א. גורדון

הידוע לך על האיכות המשובחת של עכודת קשת?

קשת מנקה וצובעת

קול הים

— מריו, — אמר — המנוול פטרני. הוא גידף והעליב. חי שמי: הוא יתחרט על כך! זכור את דברי: הוא יתחרט!

עם זמזומי השחר הרמנו עוגן. בתייעור הלכו והתרחקו לאטם. ושוב היינו בתוך שממתיים. הרהרתי על אנרי: היכן הוא עתה? מה יש בדעתו לעשות? המלח החדש היה אדם שקט ועשה את עבודתו ברצון ובאמונה. לאור היום ראיתי שגיבה כבר זרקה בשערותיו, אך זרועותיו חזקות, ורבי-החובל היה שבע רצון מעבודתו.

עם רדת הלילה נשמעו לפתע צעקות מתאו של רבי-החובל. כולנו נחפזנו לשם וראינו מראה, אשר הסעירונו מאד: אנרי, שכולנו חשבנו כי נשאר בחוף, היה נאבק עם רבי-החובל. הוא שחה בלי-פטרוריו אל האניה מאחוריה, והתגנב לבוא בה. כדי לנקום מרבי-החובל את עלבוננו. הם הכו אחד בשני בכל אשר בא לידם, ולאחר שיעפו פג עכסם, אולם במקומו התעוררה תאווה-הרצון... לאחר שרבי-החובל הניף את סכיניו, צץ גם בידו של אנרי סכין, והתחיל מחול-הרצון בתאו הצר של רבי-החובל. כמה רגעים, שדמו בעינינו לשנות, סובבו זה מול זה כשסכיניהם שלופים. לב סוף התגבר אנרי עוז וזנק על רבי-החובל. גופתו צנחה לארץ. אנרי התכופע עליו — ובגבו קראנו את יצר הרצון השפל שבא על ספוקו.

רבי-החובל היה מת. כיצד לתאר את המבוכה שהשיתלש על כולנו? רק אנרי שמר על קור-רוחו ואמר: "אל דאגה. רבי-החובל מת, נשליכנו למים. כשנכנס למל, — אסגיר את עצמי למשטרה". את הפקוד על האניה נטל סגנו של רבי-החובל.

למחרת בלילה עברנו במיצר, במיצר, שטרונים רבים הודקו משני עבריו. זה היה מקום צר ומסוכן — והאניה ללא רבי-החובל! אולם אנו לא חששנו. ימאי אינו מאמין אף פעם שאניתו תטבע. ישנו בתאינו כשלפתע הודעוזה האניה ממכה אדירה ונחתה על צדה. מיהים החלו לשטוף פנימה. הכל נתהפך: הדלתות מתחת, ארונות נפלו עליהם וחסמו את הפתחים. מים פרצו מכל עבר. בלב כל אחד נדלקה תאווה-הרצון: אני אאשר בחיים! נסו לפרוק חלונות ודלתות, אולם המים פרצו מעל, כי האניה הלכה ושקעה...

מולי שיחק לי והצלתני לעלות לספון. מהרתי אל סירת-ההצלה וניתקתה. הייתי בטוח שכל אנשי האניה טבעו, אולם טעיתי. כאשר החילוני לחתור, ראיתי אחד המלחים שוחה אלי ואספתי. כשהסתכלנו לאחור — ראינו רק את התורן של "סן-אנטוניו". תחרנו בסירה עד אשר הגענו לשרון קטן, עליו העלינו את הסירה וחיכינו לאור היום. באפלה ישבנו על השרון הרטוב. כל סיכויים לא נראו לנו להצלה. יתכן שהסגן נטה מקוה-אניות, ובידינו לא מים ולא אוכל, לא מפה ולא מצפן — אכן, זה הקץ. כמה ימים של צמא ורעב, ואחריו — המות...

באותו לילה איום נשבעתי, כי אם אנצל — לא אשוב אל הים. לעולם! אין אני רוצה בחי-דורו אם מסוכנים הם. ואין אני חפץ בהרפתקאות אם את המות מביאות הן. חזרתי ונשבעתי. התפללתי. עם אור הבוקר ראינו, כי עוד כמה מלחים נצלו ושחו אל השרטונים שבסביבה. אספנו את כולם בסירה. ששה מלחים היינו, לא ידענו היכן אנו, היכן צפון והיכן דרום, ולאן עלינו לחתור.

יד המקרה עמדה לנו להצילנו. אותו מלח זר, שהבאתי לאניה למלא את מקומו של אנרי, גילה בקר את בכל הסביבה. היה קורא בשמות האיים, ותובע להפליג מזרחה. בקיאותו עוררה את סקרנותנו, וכאשר התחלנו לחקור ספר לנו בקצרה: הוא היה רבי-החובל של אנית-מסחר קטנה ועבר פעמים רבות בדרך זו. לפני חמש שנים החליט לעזוב את הים. חמש שנים רצופות חי עריי בחדר דל, מלא געגועים למרחב. לא היתה לו אלא הגואה אחת: לרדת ולשוטט בסימי טאות שליד הנמל, לנשום את אויר הים, ולחזות באניות הבאות ממרחקים.

וכשהוצעה לו עבודה כמלח התגברו עליו געגויו עיו — והפליג. האמנו לרבי-החובל לשעבר, ולאחר שחתרנו, לפי הוראותיו, במשך יומיים הגענו לכפר קטן בחוף. מדי חדשים מספר היתה באה אניה לכפר נדח זה, מביאה מצרכים וקונה את תוצרת הכפר. עם האניה הראשונה חזרנו למרסיל.

במשך שנה קיימתי את שבועתי. גרתי בעיר ועבדתי בתיקון סירות הדייגים. אולם לאט לאט שוב נתעוררה המשיכה לים... היא גברה בי כל כך, עד כי לא יכולתי לעמוד בפניה — וחזרתי. הפרתי את שבועתי!...

ועתה אני יודע שלעולם לא אוכל להסתגל לחיי היבשה. או שאטבע באחד מן הימים, או אודקן ולא אצלה לעבודת מלח — או אקנה לי סירה קטנה, ואדוג דגים ליד החוף. אך לים הקורא לא אסרב עוד... הוא השפיל את מבטו וחייך חיוך מתנצל. אשם... ואחר כך פנה לתאו. בעד לצוהר נראה הירח כשהוא צף ועולה מתוך העננים. הגשם פסק. מתחת-הרדיו נשמע שוב שיר אהבה, אולם המית הגלים גברה על צלילי המוזיקה.

לימאי באשר הוא שם: חוזר אלי! בקלטי אותו מלאני ערגה, שחורה לכל מחשבותי. ואז הרגשתי כאילו שייך אני לעולם אחר, או כאדם שהשתלטה עליו תאוה, שאין לעמוד בפניה.

... הרצון להרגיש כצפור חפשיה בתוך המרחבים האינסופיים של שמים וים. להרגיש שאינך קשור למקום אחד, אלא כל מקום בעולם — ביתך הוא! הנך אורח של כל ארץ, של כל עיר, והיהו תושביה אשר יהיו.

העולם כולו פתוח לפניך. ידידך הם: ההרים באופקי, החי אשר בים, אורות העיר המנצצים בלילות, העננים הפרושים מעל לראשך, והכוכבים המנחים את הדרך. טובה ידידותם מידות האנשים. הם לא ימלאוך אכזבה ולא יבגדו בך לעולם!

כך התאהבתי בים. באותו ערב שבו רוצה אני להתחיל את ספורי עננה "סן-אנטוניו" בנמל ניאפולי. אני-עץ קטנה היתה זו, אפורה, דלה, וסדוריה פשוט סים ביותר. במרכזה היה מסך-הסחורות שבאמצעותו ניצב תורן גבוה מוקף מסלומות-חבליים. מסבחי-עץ על הספון, מטרה לרוח ולגשם ושיני תאי-מלחים גושים מטוח, אחת מעל לשניה. כל קשוט לא היה לאניה נושנה ועלובה זו, וזלת דמות-אשה חטובה מעץ שנקבעה מתחת לחרטום.

מכשיר הרדיו היחיד באניה היה בתאו של רבי-החובל. זה היה אדם אכזר ושואף שררה. בלילות היינו מצטופפים מתחת לתאו ומאזינים למוזיקה הבאה מרחוק, מעבר לימים. קול אשה רך היה מעורר את געגועי לחיים רגילים, לחיות ככל האנשים, חי אהבה, משפחה ואושר. כן, או קללת את גורלי, על היותי ימאי בודד בעולם, ללא חברה וידיד, ללא רעיה, נע ונד על פני הימים רחבי-הידיים.

אבל אהבתי את הים... אהבתי בעל כרחי! וידעתי שאם אעזובה — לא יארכו הימים ושוב אשוב אליו. על כך חשבתי. אבל המשכיה הכפולה לא הרפתה ממני: של חי חברה ואהבה ביבשה, ושל חי-דורו בים. מלחמה פנימית קשה היתה זו.

באניה לא היה לי ידיד. לפעמים הייתי קושר שיחה עם המלח אנרי, בחור נועז וחם-מזג. בינו ובין רבי-החובל התקמו יחסי איבה משונים. הם לא החליפו דברים, ואפילו השתדלו שלא לעבור אחד ליד השני ולא להסתכל זה לעברו של זה. אנרי היה מדבר תמיד בגנותו של רבי-החובל. הוא שגא אותו שנאה עמוקה. ולא רק אנרי: כולנו שנאנו אותו. אדם בלתי חברתי ושונא אנשים היה. אפילו את קציניו שטם והתרחק מהם.

בהכנסנו לנמל, עם רדת הערב, היינו ממחרים לעיר. אך הוא לא יכול היה לראות בשמחתנו והשי תדל תמיד לעכבנו באניה. אחר כך היה יורד לרצף, מטייל לאט ומסתכל על האניות השונות בנמל, וחוזר לאניה. על-פירוב מרנש ומכלה חמתו במלחים. כשחזרתי אותו ערב לאניה, שתוי במקצת, לאחר התעלסות קצרה, קדמני רבי-החובל ליד מדרגות האניה.

— מריו, — אמר לי — עליך לחזור לעיר ולמצוא מלח לעבודה. אנרי התחפץ כלפי — ופיטרתיו. עם שחר נפליג. ליבי דאב על אנרי, אך מבטו הנוקב של רבי-החובל אמר: "מלא את פקודתי מיד — ולא תפטר גם אתה!" חזרתי לעיר וסובבתי בבתי-הדין, בהם התגוללו מלחים סבואים מתחת לשולחנות. הם לא הבינו לדברי ונאלצתי לחזור. סבור הייתי שיפטר גם אותי, על כי לא מלאתי את פקודתו. באחת הסימטאות שליד הנמל בא לקראתי אדם לבוש בגדים רחבים, בעל פנים שזופים ובלורית ארוכה... הכרתי מיד: ימאי. פניתי אליו ושאלתי אם חפץ הוא בעבודה. "כן" — היתה התשובה. צעדנו יחד לעבר "סן-אנטוניו".

בנמל צץ לפתע למולי אנרי. הוא היה נסער וגרגש. ענינו בערו כשהלכת, ושערותי השחורות שמוטות על מצחי.

באותו ליל-חורף סער הים. רוח יבבה על הספון העוטה עלטה כבדה, וגשם חד, דוקר, הצליף על הכל: על זוגיות הצהרים, על סירות-ההצלה המבוסות, על הפלדה הרטובה והקרה. גלים גבוהים, זועפים, התנפצו אל דפנות-האניה כאמרים לטרפה, ונגודוה אילך ואילך כשבר-עץ המשמש משחק למשכרייהם. נדמה היה: עוד רגע קט ויכסיה הגלים... אולם הפנס בראש התורן, שנק לכל צד, תמיד חזר למקומו, ובעד לאפלה האיר כאומר: עודני חיה... עודני חיה...

הרגשת חורף מדכאה חדרה ללבבות. הצהרים העגולים כאילו כוסו זפת. לא שביב-אור, אף לא כוכב בודד אחד! רוב המלחים עלו על יצועם והתכרבלו בשמיכותיהם. מתחת-הרדיו בקעה מוזיקה מלאת קצב מפריז העלילה, כשהפרעות-אוויר מפסיקות אותה מפעם לפעם. ומרת חמודה... בית-קפה עליו... כחיוס נראה הדבר במדבר הים הסוער.

האורות כבו בתאים. רק בתדרי-האוכל התם ישבו עדיין, מצטופפים איש אל רעהו, כמה ימאים. אלה האוהבים להפליג בספורי הרפתקאות, ומאורעות מרת קים, שהיו עדים להם על פני תבל. ספורי-המלחים על מרסיל, נאפולי, אלכסנדריה — הללו כבר חדלו לעורר ענין. אולם יש ויבוא מלח חדש לאניה, ואז עולה מתח הספורים מעלה-מעלה. קייפטאון, בואנוס איירס, בומבי, ולעתים עד יפן המעורפלת ירחיקו הספורים.

אותו ערב לא היה מלח חדש באניה. כל אחד כבר דלה את ספוריו עד תום. חפצו בספור שטרם שמעו כמותו... במרחק-מה מהם ישב מריו, מלח אי-טלקי שנקלע לאניה עברית, והתערה בה בהיותו ימאי מצוין, אוהב את העבודה, ואישים מזה עשרות בשנים. שתקן היה. את השפה העברית לא הבין והרגיש עצמו כור בין המלחים שרובם ככולם היו צעירים. באדיבות ובחיוכים תמידים נסה לחפות על מועקת זרותו בין הארצישראלים. "בחור טוב" — אבל משעמם... פסקו הימאים. מריו רגיל היה להתבודד בחדרו, אולם אותו ערב ישב זמן רב ליד המפלגים בספורים. ישב ושתק, כי לא הבין לדבריהם. לבסוף פנה אליו אחד ואמר:

— מריו, ספר עכשיו אתה מהו! לפני שהספיק לענות דבר, כבר תלו בו כולם את עיניהם, וחיכו לתחילתו של ספור מרתק... — מריו, אתה מוכרח לספר! ספר את המקרה המענין ביותר שארע לך בימי חיך! מריו נרעד, וגמגם באיטלקית: — חברים... אינני יודע מה לספר... כל מקרה מענין לא קרה לי.

— אתה מעליב אותנו, מריו! הכיצד יתכן של-ימאי ותיק כמך לא קרה אף מקרה מענין אחד? ספר, מריו! רק ההתחלה קשה! הוא נעץ מבטו בצוהר, כרוצה לדלות מתוך האפלה את זכרונותיו, והחל לספר:

-- אינני זוכר באיזה שנה היה זה. אולי לפני חמש-שש, או עשרים שנה. הייתי צעיר, רק שנה או שנתים מאחרי בים. זה עתה התאהבתי בו — אבל איזו אהבה! מהי אהבת גבר לאשה שבא היום והיא דועכת ועוברת, לעומת אהבת הימאי לים, שאינה דועכת ואינה חולפת כל ימי חייו! לפעמים, לאחר נתוק ארוך מחיי היבשה, היו מתעוררים בי געגועים לעיר-מולדתי, אך כשחזרנו ורגלי נצבו ברחוב, שחומות בתים גבוהים משני עבריו — כה תפלים נראו לי חיי העיר, מלאת הרוכלים והבטלנים, במרוצת אחר המטבע. מחנק דירותיה, הרחובות שאשפה וערמת בצדם. קירות, קירות. החילותי. בעל כרחי לשמוע את קולו הקורא של הים...

יתכן שגם אתם כבר שומעים את הקול הזה. בכל אשר הלכתי ובכל אשר פניתי רדף אחרי אותו קול העולה מעמקי-הים, מבינות הגלים ומשבי-הרוחות וקורא

ופלים ליבר

בתוספת אבקת-חלב

מעם עדין • ערך חזונית

מוב לילדים מחלימים

ראשון בארץ

יחי הלול

מאת חוה ברנר

כאן לא נתתי לאיש לעזור לי. זהו עולמי שלי, סדרתי והחלפתי והוספתי והסרתי. עוד זו ועוד זו וכאן מדף וכאן מגרה, הכל לבן, חדש, נוצץ ומבריק.

שטפתי את הרצפות, פרשתי את המרבדים ובדירה חדשה ומסודרת שכבתי לישון עיפה רצוצה אך שבעת רצון ומאושרת.

בבוקר קמתי מלאת שמחה וגיל. הייתי עליזה ומלאת מרץ והייתי מוכנה לעשות אך ורק טובות.

הדבר הראשון שעלה במוחי הוא, שעיניי שיש לי דירה גדולה ורחבה משלי הגיעה השעה להיות אם טובה ומתקדמת ולהוציא את בני הקטן מהלול הכובל, ולתת לו להתרוצץ בדירה.

והנה גם הוא, חדשים כה רבים הוא סגור כלול ומבקש לצאת ממנו — הרי, — צאי, טיל ותהנה גם אתה מהדירה.

הוצאתי אותו, הנעלתי לו את נעליו, והוא מלא אושר ירד אל הרצפה ה"מ" רובדת" והחל מסתובב בבית.

ואני לקחתי את הכביסה ויצאתי לתלותה על המרפסת.

רבותי, לא רק אני, אלא כל אשה אחת ולו קרת המזג ביותר היתה פורצת בכבי ומקוננת לו היתה חוות אל דירתה אחרי חצי שעה ומוצאת אותה כמו שמצאתיה אני.

הסאות היו מרוכזים בחור אחד, עומדים זה ליד זה בשורה כחילים כשראשיהם הפוכים ורגליהם אל על.

הרדיו היה שוכן כבוד על הרצפה ואורנו שמש מקום-מקלט לשני זוגות נעליו של בני. כל שאר הנעלים היו מונחות בערובייה על אחת המטות בין הכרס, ארון הספרים היה חצוי ריק והספרים נעלמו — מרם הספקתי להתחקות על עקבותם. כל המאפרות והאגרסלים היו בתוך האמבטיה והבי רזים פתוחים, והמטבח, מטבחי מטבחי — איזה "סדר", איזה מהומה וערובייה, כלים, קופסאות, צנצנות שקיקים מז' פים — והוילונות, והמרבדים — אל תשאלוני, אל תשאלו. מהפכת סדום ועמורה —

עתה לא תכירו כלום בביתי שוב הכל מסודר ונקי, כל דבר במקומו. הבית מסודר שוב לפי טעמי והמטבח שוב מבריק ומצוחצח.

ובחור ילדי עומד פתוח הלול הקטן ובו יושב בני ומשחק בבובותיו ומ' כונניותיו.

אני רוצה יותר להיות אם מודרנית, יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

יחי הלול!

לא נעים אבל בריא

שמך דגים ניתך לתזמורת בא' חר מבתי הספר בתל אביב. שמך דגים מועד מאד לגוף וב' מלא אפילו את מקומה של הי' מש, במקרה הי' צורך. בני הנעי' רות יעידו שזה לא נעים. הן טועמות לימון או תפוז כדי להתגבר על השפעת ממלא מקום השמש.

ציולם:

פרנקנהיים

אל תאמיני להם

בכל עתון, בכל ספר ובכל מקום אנו קוראות ושומעות את אשר אומרים עלינו, הנשים, מהם דברים המקובלים על לב כולם כאמיתות שאין לערער עליהן. אך המדע בא לעזרתנו, והוכיח כי רבים מהדברים — בשקר יסודם. אל תאמיני להם!

והנה כמה דוגמאות.

מי אינו טוען שמוחה של האשה קטן ממחו של הג' בר? לפי חקירות בדיקות ומדידות, שנעשו בשנים האחרונות, נחבר כי ביחס למדותיהן יש לנשים מוח קצת יותר גדול מזה הגברים.

לנשים אין שום חוש למ' כונאות, טוענים הגברים, מחקרים שנעשו בשנות המלחמה האחרונה, הו' כיח, שנשים, שנתה להם האפשרות (בעקר בצבא ובבתי-החרושת המלחמי תיים), ללמוד ולהתמחות במכונאות הרי' או כושר תפיסה ועבודה בדיוק כמו גברים. חוץ מבעבודות, שדרשו כח פיזי רב מאד.

הנשים — אינן יודעות לשאת סבל הן עצבניות וחולניות — מקובל לומר. אין זה נכון. להפך, האשה יכולה לשאת כל כאב ומאמץ יותר מכל גבר. האשה מסוגלת לעשות כל עבודה חדיגנית מדויקת ומאומצת בהרבה פחות רוגז ועצבנות.

בכל העולם כולו, שליש המקרים של אבוד עצמי לדעת הם של נשים. "אול" קום" וגמגום, שתיהן מחלות שחלק רב בהן לעצבנות — מצויות פי ארבע אצל גברים מאשר אצל נשים.

הרבה יותר גברים מתים ממחלות עצבים מאשר נשים. ישנם הרבה יותר גברים בבתי חוליה-הרות.

ולבסוף — בקשר לילדים: מפחידים אותך שילדים ה' מוכשרים בילדותם מכונים בים בבגרותם. ומביאים כ' דוגמה אישים מפורסמים? אל תאמיני!

דוגמאות כמוצרט, שלי ואיגשטין הן אופייניות הרבה יותר, הם היו מוכשרים גם בילדותם, ולא הכיבו בכג' רותם. יותר מזה, סטטיסטיקה מחייהם של למעלה מ-2000 אנשים מוכשרים וגאונים הוכיחה שילדים מוכשרים חיים בדרך כלל יותר שנים מילדים רגילים ונהנים מבריאות הגוף והנפש.

כדאי לדעת

יום כביסה הוא יום קשה, כי אין אבקת כביסה הכובסת בעצמה. אולם כל אשה משתדלת להעביר את היום במהירות ובקלות. השיטה הבאה היא הטובה ביותר, מנקה את הכביסה וחוסי כת בעבודת הידים.

1. יש לטבול ולסחוט את כל אחד מהכבסים בתמיסת נס כמה. את המקור מות המוכתמים והחלקים הבאים במגע עם הגוף המזיע (צווארון, שרוול וכו') יש להבריש בקלות עם נס בלתי-מהול.
2. יש לשרות את כל הכבסים בתמיסת הנס למשך כל הלילה.
3. לשטוף את הכבסים היטב ולהר' תיח עם אבקת גיל של יצהר (תבילה אחת לשלושה דליים מים) ואח"כ לשפ' שף את הכבסים בקלות.
4. הכנת תמיסת נס: 1/2 כוס נס לדלי מים חמים.

מלון ציון

מסכת מעודן וכשר
מקסימום נוחות

הדר-הכרמל. חיפה
מלפון 4465

מנגנים

מר מגדלכאום ותזמרתו

בשבת תה בשעה 5

איב אפולו
3 נצח במחיר

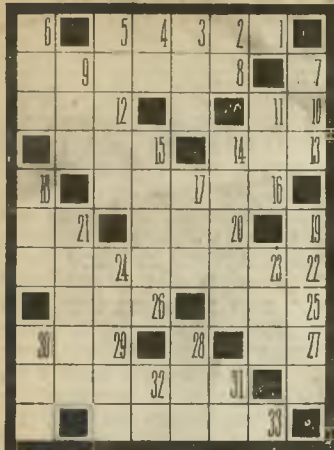
המג'ר / המכורס
פרדיוז

עם קפיצים אמריקאים
90 x 190 ס"מ
עכשין
13.750

דרוש את סמל פרדיוז

תשבץ מס. 7

(כתיב חסר)
מאת פנחס הרזי

במאונך:

1 — לא תחיה! (שמות ד'); 8 —
בשר השינים; 10 — מים אדירים;
12 — עשרת אלפים; 13 — מיתר
השרירי; 15 — מעורה עשו מכסה
למשכן ה' (במדבר ד'); 16 — מת
נהג לפי תורת המוסר; 20 — חלק
זמן קטן; 22 — שבועון מצויר;
25 — מדינה של כל צבעי התחזית;
26 — השנה; 27 — כף; 29 —
מין יין; 31 — פורצלן; 33 — מדף.

במאונך:

2 — אנרגיה; 3 — צבע אדום;
4 — מלת כפל; 5 — נחוץ מאד;
6 — משחק למים; 7 — גור;
9 — לחות התנופה; 11 — מארבעה
יסודות העולם; 14 — מתנה; 15 —
תלויה; 17 — פמליה; 18 — סוף;
19 — מספרי התנין; 21 — דרמה;
23 — אדם כקנין; 24 — עיכוב;
28 — רצועה; 30 — צבור; 31 —
סימן מקובל להתחית הכותן; 32 —
זקן בא בימים.

פתרון תשבץ 6

במאונך:
1 — קסם; 3 — מערכה; 7 —
טף; 8 — משחק; 9 — נסתר; 12 —
ערפל; 14 — שריר; 15 — עי;
16 — רך לבב; 18 — שק; 19 —
טרדיה; 21 — שקד; 23 — רשית;
24 — ביש; 25 — בל; 27 —
חמד; 28 — ממש; 30 — ביום; 32 —
משורר; 33 — רקע; 34 — תכנית;
35 — שחקן.

במאונך:

1 — קטע; 2 — ספר; 3 — מחשבה;
4 — עקרב; 5 — כנר; 6 — הס;
8 — מלכת; 10 — תער; 11 —
ריק; 13 — פרגוד; 17 — לי;
18 — שד; 19 — טרחה; 20 —
רשם; 21 — שי; 22 — קשב; 24 —
בשר; 25 — בוקק; 26 — למען;
28 — משי; 29 — מות; 31 —
ירח; 32 — מן.

הודעה לקוראיו

בהתחרות לפתרון תשבץ מס' 6
הגיע מספר רב מאד של תשובות.
לאחר בדיקתן — תחילים הגרלת הפי-
רסים.

תקליטים

סימפוניות, אופירות,
מוסיקה קלה, רקודים

רדיו אוניון, ת"א, דיונון 116

באלם ישה חפץ
המחודש

הצגות אחרונות

חדר להשכיר

יום חמישי
חיפה, 2 הצגות 9.15 — 12.1
בקולנוע "אורה"
מוצאי שבת
תל אביב
2 הצגות בכל ערב
הראשונה 7.20 — השנייה 9.45 בערב
כרטיסים: בקופת "ישה חפץ"
בשעות 11—1 לפנה"צ ומ"צ 4.30 אחה"צ

כתנות, לכל בגזרתנו המעולה

1.770 1.600 1.370

חידים
מ"א, רח' אלנבי 56

בחן את זכרונך
(התשובה: מעמוד 13)
אדוארד ג'. רובינסון ובורט
לנקאסטר, כפרט "כולם היו
בני", לפי המחזה מאת ארתור
מוייר.

התזמורת
הפילהרמונית הישראלית

רסימלים לכנור
אידה הנדל
ליד הפסנתר: מיכאל טאובר
תל אביב, מוצאי שבת, 14.1 "אהל-שם"
ב"ר 8.30 בערב
ירושלים, יום שלישי, 17.1 "אדיסון"
ב"ר 8.30 בערב
בסהובן, באר, גריג,
אחרון, קופלנד, ויניאבסקי
מכירת כרטיסים: ת"א, משרד התזמור
רת, אלנבי 56, בשעות 11—2, 4—6.
קונצרט למנויים מס' 5
המנצח: שרל ברוק
הסוליסטית: אידה הנדל (כנור)
תל אביב
סדרת הפועלים יום חמישי 12.1
סדרה 2 — יום ראשון 15.1

תיאטרון קאמרי

יום ה' 12.1 "משרתם של שני
אדונים" 8 בערב, ת"א
יום ה' 12.1 "רק אתמול נולדה"
ב"ר 8.30 בערב
מוצ"ש 14.1 2 הצגות ב"ר 6 בערב
ה"צל" במוגרבי ת"א
יום א' 15.1 "הצל" 8 בערב, מוגרבי ת"א
יום ב' 16.1 "הצל" 8 בערב, מוגרבי ת"א
יום ג' 17.1 "משרתם של שני
אדונים" 8 בערב, מוגרבי ת"א
יום ג' 17.1 "רק אתמול נולדה"
ב"ר 8.30 בערב, בבית העם
יום ד' 18.1 "רק אתמול נולדה"
ב"ר 8 בערב, מוגרבי תל אביב
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

המטאטא

יום מנוחה
יום ה' 12.1 ברמת-גן
מוצ"ש 14.1 שתי הצגות בכפר ויתקין
יום ב' 16.1 חיות הנגב באות
העירה
יום ג' 17.1 בתל אביב
יום ד' 18.1 בנתניה
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

א ה ל

תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 12.1 אינקובטור על הסלע
2 הצגות בכורה, בשעה 6 ובשעה 9
באולם "ציון"
מוצ"ש 14.1 "יום מנוחה" 2 הצגות
ב"ר 6 בערב
מוצ"ש 14.1 אינקובטור על הסלע
2 הצגות ב"ר 8.30 בערב
יום א' 15.1 אינקובטור על הסלע
הצגת בכורה ב"ר 8 בערב קריית-מוצקין
יום ב' 16.1 "יום מנוחה" 2 הצגות
ב"ר 8 בערב
מוצ"ש 17.1 אינקובטור על הסלע
הצגה יומית לתלמידים ולנוער
ב"ר אחה"צ
יום ג' 17.1 הופעת אליוט ברנר
ב"ר 8.30 בערב
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

האופרה הישראלית
תל אביב
בית הבימה
יום ג' 17.1 בשעה 8.30 בערב
מוסקה
המנצח: ג. זינגר
יום ג' 24.1 בשעה 8.30 בערב
ספורי הופמן
המנצח: מ. גולדינקין
כרטיסים: ביילין, אלנבי 67 טל' 5018

פרנסוס

תל אביב, אולם "אהל שם"
יום שני 16.1.50, בשעה 8.30 בערב
הרסימל הראשון לפסנתר
אחרי שובה מארצות הברית וקנדה
אלה גולדשטיין
בתכנית: בראמס, שומן, מהלר-קלקשטיין (הצגת בכורה), שופין ופרוקופייף.
כרטיסים: אצל: שלוינגר ושרפינגר, נחלת בנימין 2; "הכרטיס", אלנבי 31;
"מנדלי", רח' בן-יהודה 62 ובקופת-הערב.

תכנית בתי הקולנוע

החל ממוצאי שבת 14.1.1950

מגדלור	אוריון	ארמון חיפה
לקראת הסרט	שבוע רביעי	שבוע שני
טרובדור	גיני בלינדה	חרב במדבר
אופיר	ג'ן ווימאן	
שבוע שלישי	לו איירס	
לא נאה ולא יאה	וצ'רלס ויקפורד	
	אסתר	אורה, חיפה
	שבוע שני	
	היאור המוכסף	FORBIDDEN STREET

כתבת המערכת והנהלה: תל אביב, רחוב לילינבלום 12,
טל' 4444, ת. ד. 1962 / העורך האחראי והמו"ל: א. קיסרי /
דפוס מ. שהם, תל אביב, רחוב פין 6, טל' 2239 / גולפות:
צ'יקגורסיה "ארץ ישראלית" בע"מ / ההפצה: דוד סופל ובניו.

האמנות, אחת מדרכיה היא חיקוי הטבע. יתר על כן, האמנות שנאפת להשיג את מעלות הטבע עצמן. בכל סוגי האמנות נעשים המאמצים לחדור לנשמת הדומם והחי. הנה ריקוד מבוצע על ידי הילדה קסטן, שבו מוצגת צפוף המתרוממת לעוף, המצלמה "שברה" את התנועה הרצופה ומציגה לפנינו ארבעה שלבים עיקריים, החל משיבת הצפוף על הקרקע ועד לרגע שבו היא עפה באוויר.

ריקוד "הצפוף"

(1) ישיבה: הגוף עודנו שקט, יציב, אבל במצב התנועה ניכרת תכונה להתרומם.

(2) הצפוף מתרוממת: בין הישיבה ומצב זה יש, כמובן, שלבים רבים. היא מכינה רגליה וכנפיה לזינוק.

(3) הצפוף — באוויר. אבל עדיין לא כמקרא התנופה. היא רק התרוממה ומחפשת יציבות — והפעם ללא קרקע מתחת לרגליה.

(4) הצפוף עפה חפשיה באוויר, תנועה זו היא, כמובן, בתי רגע ורק המצלמה עשתה אותה יציבה. בנקודה זו חל הגבול בין האדם והצפוף, בין המציאות — והאמנות.

צילום השער: פין

צילומים: פרנקנהיים

הפזמון הזה צוחק

נבואה שנתקיימה

כדברך כן הוא, חמי היקר, אמרת
שלא אוכל לפרנס את בתך וצדקת
בהחלט...

בטחוק

"היה אמיץ, בקש ממנה ראיון, לכל
היותר היא תגיד 'לא!'."
(סטורדיי איבנינג פוסט)

חגיגת צנע

אל תשימי לב לדוגמא, השאלה
העיקרית היא אם האריג מוצא חן
בעיניך, לשאר ידאג כבר החייט שלנו.
(סטורדיי איבנינג פוסט)

כבאי האש במלאכתם

(קולירט)

"כל הכבאים שלנו הם מתנדבים."

זכרון

ישבנו לאכול והנה ירד ברד. לאחר
כמה רגעים שאל דודי את אחי חיים,
בן 5 וחצי:
לפני 10 שנים ראית את הברד?
ענה לו חיים: מה?
לפני 10 שנים הייתי עוד בבטן של
אמא. זמיר תקן: אוי, לא! בבטן
של אבא.
שאלו אבא: למה דווקא בבטן
שלי? ענה חיים: כי אתה ילד.
ילד מוליד ילד, ואמא ילדה עליכן.
היא יולדת ילדה.

"כך קנתה אותי"

יום אחד ישבתי עם בת-דודתי חנה,
בת 4, והיא שופה מאד בפניה. עב-
רה ילדה תימניה. אמרה לי חנה:
תראי איזו ילדה כושית! אמרתי לה:
ולמה את כל-כך אדומה? ענתה לי:
מה אפשר לעשות? ככה אמא קנתה
אותי.

בחלוקה? בתלושים?

חיים בן 5 וחצי שמע את חוריו
מדברים על חלוקת הילדים מהמחנות
בביתם.
אמר חיים: אבא, כמה עולה כל
ילד? האם מוכרים אותם בחלוקה?
או בתלושים?

בת-עמי מנדלבוים, רמת-גן

התוצאות

השופט: אני מזהיר אותך, כי דברי
עדותך צריכים להכיל אך ורק אמת,
הידוע לך מה הן התוצאות של עדות
שקר?
העד: כן אדוני השופט! לזכות
ברוך!

משה אפריאט, חיפה

ס.א.מ.

העופות שגרו משלחת אל דב יוסף
בקריה:

-- אין לנו מה לאכול!

-- ולי יש?

חנניה גיפשייין, ראשון-לציון

הבראה יקרה

בחורה גוסעת באוטובוס. בעבור האיר
טו ליד ביה"ח לחולי-רוח "גהה", פינה
הבחורה בשאלה לנהג:

מה הוא הבנין הזה? עונה הנהג:
בצחוק: זהו בית-הבראה! שואלת
הבחורה המאמינה לתשובתו: מה המ-
חיר הנדרש ליום? מוסיף הנהג בצ-
חוק: כ-56 לירות ליום. משיבה הב-
חורה: משוגע מי שהולך לכאן.
ר. ב., נהלל

שכר סופרים

הסופר: פעם קצבו לי לירה לכל
מלה שלי! "המורל": האמנם? מתי
זה היה? הסופר: דיברתי בחוצפה
אל השופט בבית המשפט...
משה אפריאט, חיפה

בועדה הרפואית של הצבא

א: ... ובכן הרופא קבע שגבי מת-
עקם, שחסרות לי קלוריות, שראותי
בלתי מפותחות, בקיצור, שבראותי
רופפת.

ב: יופי!

א: הוא הוסיף שעלי ללכת למקום
שבו האוויר צח, לעסוק בהתעמלות
בפיקוח רפואי, לאכול בשר כמעט יום-
יום, בקיצור, להבריא...

ב: הידד! זאת אומרת שאתה
משוחרר!

א: ... לשם כך שלח אותי -
לצבא.

ש. מ. ראוך

פתיחת השידור

אומרים ש"קול ישראל" החליט
בגלל הגשמים והשטפונות האחר-
רונים לפתוח את השידור ב"אש-
ר" יושבי ביתך" במקום ב"מה
טובו אהליך".

רובינשטיין רענן, חיפה

מוצא דים

בקשר לדרישת עבדאללה למוצא לים
הנני מציע לו לפנות למומחים בתל-
אביב, שהם יתקינו לו ים בדוגמת
הים המפורסמים של שכונת התקווה
ועזרא.

דוד רוזנבאך, תל-אביב

הקריה בירושלים

מה נשתנה עם עלות הקריה לירי-
שלים?

-- בקריה דיברו אל הקיר, בירושלים
ידברו אל הכותל.

מנחם בן-ישראל, משראות-יצחק

פרס של לירה אחת זוכה בעל הבדיחה
הנדפסת ראשונה במדור זה. בדיחות
נא לשלוח למערכת "העולם הזה". על
המטפה י"ל לציין: "עולמנו זה הסגן".